

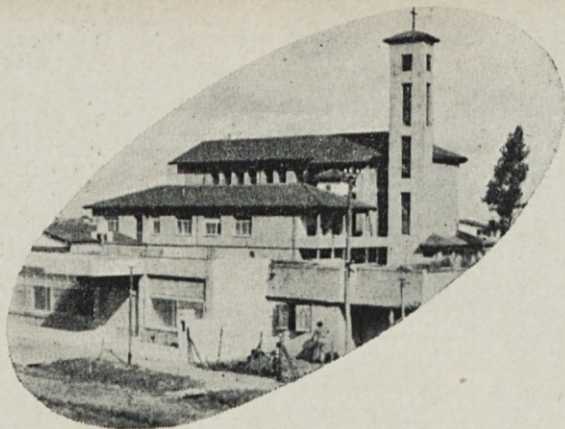
KATOLIŠKI MISIONI

Las Misiones
1965 - XXXIX

Católicas 1965
NOV. - DEC. 11-12

Za vzdrževalnine gojencev „Baragovega misijonišča“

Vsaj 10 glavníc po 1.000 dolarjev za istotoliko trajnih vzdrževalnin gojencev tega zavoda za vzgojo novih misijonarjev bi radi tekom nekaj let zbrali.

V luči uvodnika pričujoče številke je pomnožitev števila misijonarjev zlasti slovenskih in iz zamejstva, prevažna slovenska versko-narodna zadeva.

Težko bomo pa v tem kaj napredovali brez načrtnega dela in vzganja, za kar pa je poleg milosti in idealizma treba tudi zadostnih gmočnih sredstev.

Pomagajmo družinam s številnimi otroki, med katerimi je več upanja za kak misijonski poklic, da njih fantje študirajo v misijonsko vzgojnem zavodu, ki je v Argentini „Baragovo misijonišče“!

Prispevki, vloženi v glavnico vzdrževalnin, bodo v večnosti bogato obrestovani!

V zadnjem času smo prejeli več novih darov, in sicer:

Maks in Angela Kramar, San Nicolás, Argentina: V čast Odrašeniku sveta, \$ 1.000. N. N., po p. Bernardu Ambrožiču OFM, Avstralija: v čast apostolu narodov svetemu Pavlu, 45 dolarjev.

Slovenska misijonska znamkarska akcija, po č.g. Wolbangu CM: v čast Odrašeniku sveta, 20 dolarjev.

Pri običajni nedeljski nabirki v cerkvi Marije Pomagaj v Torontu je bil oddan tudi bankovec za 100 kanadskih dolarjev z lističem sledeče vsebine: „Ta denar je namenjen za vzgojo novih misijonarjev v Baragovem misijonišču v Argentini; vzdrževalnina naj bo deveta, v spomin padlim domobrancem.“

Za vse dobro, zlasti pa za misijone vnete Marijine družbenice z Via Risorta v Trstu so poslale več prispevkov za razne vzdrževalnine, in sicer:

N. N., v čast Mariji, Kraljici misijonov, 2.000 Lir; N. N., v proglašitev škofa Šlomška blaženim, 1.500 Lir; v isto vzdrževalnino Bojana Simčič, 1.000 Lir.

Vsem tem novim darovalcem se pristrčno zahvalimo, ostale misijonske dobrotnike pa vabimo, da se tej lepi akciji pridružijo!

„BARAGOVO MISIJONIŠČE“

KONCIL, MISIJONSTVO IN MI

ALOJZIJ GERŽINIČ

Kdor letos razmišlja o misijonstvu, pa četudi le za nekaj minut, ne more mimo duhovne pomladi, ki jo je napovedal Pij XII. in ki je vzbrstela z 2. vatiškanskim cerkvenim zborom.

V velikem prenovitvenem delu, ki ga je začel koncil, opazamo, kako za deva v skrajnosti, kar je znamenje moči in dinamike in neznanskega obsega idej. V tem prelivanju pa se skrivajo tudi nevarnosti in nesporazumi. To velja tudi za misijonsko misel. Koncil je spet poudaril, da je **misijonstvo bistvena naloga** Cerkve. Obnova na vseh področjih to poslanstvo potrjuje in utrjuje, vendar so se pokazala tudi navidezna nasprotstva, ki zavajajo v zmede.

NAVIDEZNA NASPROTJA

Nekaterim se zdi, da si nasprotujeta **liturgična reforma** in **ekumenizem**. Prva je bažjo službo približala zbrani občini, fari, škofiji, narodu. Ta verska skupnost naj sodeluje v liturgiji v svojem jeziku in celo kretnje naj se oplajajo v domačih navadah in tradiciji. Ekumenizem pa je vesoljstveno čutenje, razgled po vsem svetu, pomeni zблиžanje med množicami vseh ras in dežel, ki verujejo v Kristusa. Je velik korak k zedinjenju kristjanov. Vse to ima mogočen vpliv na misijonstvo. Pohujšanje razcepljenosti med nosilci Kristusovega nauka in zgleda izginja. Prav po misijonskih deželah so se pokazali razveseljivi primeri sodelovanja. Kljub temu vidijo nekateri v ekumenizmu predvsem koeksistenco enakopravnih veroizpovedi. Motijo se prav tako, kot se motijo tisti, ki čutijo v liturgični obnovi predvsem razbijanje na krajevne in narodne skupine, ne spoznajo pa njene izredne pridobivalne in združujoče sile: bogoslužna reforma je porušila „latinski zid“, ki je bil doslej ovira za vpliv rimske Cerkve navzven in za vstopanje vanjo; sedanja liturgija si utira pota v zadnje pogansko ljudstvo, spaja se z njegovimi izročili in prodira prav na dno njegovega srca.

Drugo navidezno nasprotje predstavljata shemi o **verski svobodi** in o **misijonstvu**. Pravica do svobodnega odločanja v najvažnejši zadevi vsakega poseameznika zavrača vsak pritisk, oboja predsodke in podpira teženje človeške narave po resnici. Nekaterim se zdi, da ta svoboda izključuje misijonsko delovanje, v katerem zro nek pritisk na svobodo poganov. V resnici pa se verska svoboda in širjenje krščanstva nujno spopolnujeta. Prav zato, ker naj človek svobodno išče resnico, mora imeti možnost, da jo spozna, da jo sploh opazi. Kako pa naj jo pogani opazijo, če jim je nihče ne pokaže? Če kje, smo si ljudje drug drugemu potrebni pri skanju resnice. Jezusovo naročilo: Pojdite in učitel velja za vedno. Od zvestobe temu poslanstvu je odvisno zveličanje kristjanov in poganov.

MISIJONI NISO VEČ POTREBNI?

Težave glede misijonstva pa se pojavljajo še ob drugih dejstvih, ki jim sedanje vretje duha in vetje Duha odkriva vedno nove sestavine — znak neiz-

črne globine in življenjske sile krščanstva. Nauk o tem, da so v Cerkvi zastopani na nek način vsi ljudje — saj je Jezus zastopnik in srednik vsega človeštva — je v nekaterih bogoslovcih rodil mnenje, da misijoni potemtakem niso več potrebni. Do istega zaključka so nekateri prišli zaradi možnosti, da se pogani zveličajo brez misijonov. Zavrnitev te zmote je prinesel uvodni članek v zadnji številki naše revije. Osrednja misel, ki s ščemečo svetlobo postavlja na laž malodušno zmoto, je tale: **Nekristjani se po božjem usmiljenju morejo zveličati tudi brez misijonov, ne morejo pa se zveličati brez misijonskega dela kristjani.** Če odpovedo tu, dokažejo, da v njih ni ljubezni ne do Boga in njegove slave, ne do najbednejših bratov, katerim s svoje bogato obložene mize nočejo dati mrvice od resnic in milosti, ki jih po božji dobroti imajo. Brez ljubezni pa ni krščanstva.

ZVELIČANJE NE IZKLJUČUJE NIČESAR

Ali govori ljubezen iz tistih, ki so zadavoljni, če se poganski brat ob smrti srečno zmuzne v kot za nebeška vrata? **Ljubezen terja in dela za to, da bi vsak človek in vsi narodi imeli nebesa že tu,** da bi se v njih vobilju prelivalo božje življenje, da bi evangeljski duh prevel družine, poklice in javno življenje. **Zveličanje zajema namreč celega človeka:** dušo in telo, razmerje do Boga in do sveta, osebnost in družbenost. Saj nimamo skupne usode le po izvirnem grehu, marveč smo **tesno povezani tudi v zveličanju.** Bog nas je ustvaril po svoji podobi, On pa je Sv. Trojica, v kateri se med Osebam pretaka življenje in ljubezen. Tako mora biti tudi med Njegovimi otroki. **Vsakdo bo rešen samo, kolikor pomaga reševati druge. Reševati v celoti: krščanstvo je služba Bogu in človeku, duši in telesu.** Začetek in konec sv. pisma se sklepata. V 1. poglavju prve Mojzesove knjige beremo: Napolnita zemljo in si jo podvrzita!, zadnje vrste poslednjega poglavja v Matejevem evangeliju pa nam velevalo: **Pojdite in učite vse narode!** Zapovedano nam je torej dela za dvig civilizacije in kulture, zapovedano nam je misijonsko delo. Oboje je naloga vsakega kristjana. Laik se mora predvsem posvetiti prvemu področju. Od zvestobe in sile njegovega pričevanja v družini, poklicu in javnem delu je odvisna prenovitev sveta v Kristusu, pa tudi evangelizacija Azije in Afrike, in v tej „službi svetu“ odrešuje tudi svojo dušo.

ALI SLOVENCIM STORIMO SVOJO DOLŽNOST?

Služba svetu je torej tudi delo za evangelizacijo poganov, tako kot je misijonsko delo tudi služba svetu. Našim misijonarjem smo v slovenski zgodovini dolžni mnogo več, kot si to predstavljamo. Misel nanje in na njihovo službo dušam nas poziva v vztrajno delo za domovino, za naloge naše emigracije, za boljši svet.

Pravo pojmovanje prenovitve sveta vključuje tudi neposredno širjenje krščanstva. Znamenje za tako pojmovanje in delo so **duhovniški in misijonski poklici.** Narod brez misijonskih poklicev ne izpolnjuje svojega poslanstva, niti z njegovo službo svetu nekaj ne more biti v redu.

Kako je z misijonskimi poklici med nami? Nemci imajo 12.000 misijonarjev, čemur bi pri nas odgovarjalo 300 misijonarjev, pa jih imamo komaj petino tega.

Kardinal Agagianian, prefekt Kongregacije za širjenje vere, vodja vsega svetovnega misijonskega dela Cerkve, govori na evharestičnem kongresu v Bombaju, ob koncu lanskega leta.

Kaj to pomeni? Od doma pišejo, da se pod komunističnim terorjem zbuja misijonski poklici med akademsko mladino. Kako je na Primorskem in Koroškem?

V zdomstvu nas živi okrog 16 odstotkov Slovencev. Zdi se, da **med nami misijonski poklici usihajo**. Znamenje česa je to?

Ali je med nami **misijonski tisk** zadosti razširjen? Ali zadosti **molimo** za misijonske poklice? Ali zadosti **prispevamo** zanje?

Posebej pa se vprašajmo starši: **Ali prav izbiramo šole za svoje otroke?** (Ne le ljudsko in srednjo, tudi univerzo. Že se dogaja, da nam marksistično prepojene fakultete državne univerze zavajajo študente, da torej dopuščamo, da nam v lastnem gnezdu zrastejo modrasi!) **Ali se Bogu priporočamo za milost teh poklicev. Ali otrokom kažemo možnost in lepoto te življenjske poti? Ali jih podpiramo, če zaslišijo božji klic, in jim pomagamo, da gredo za njim? Ali smo jim ob strani na križiščih življenja, zlasti ob odločitvi poklica?**

Ako o tem odločajo največ ali izključno materialni razlogi, nismo na pravi poti in pehamo mladino v nesrečo. Mladi ljudje so po naravi junaški. Ne mehkužimo jih! Ne prigovarjajmo jim k lahkim stvarim; od tam ni daleč do nemoralnih.

Cilji naše emigracije in cilji vesoljne Cerkve se podpirajo, si med seboj pomagajo. Molimo in delajmo z vso dušo za obojne! Ne pozabimo: Vsak bo rešen le, kolikor pomaga rešiti druge. Ali povedano v bolj vabljivi obliki: **Odrešen bo vsak, ki pomaga reševati druge.**

VELIKI OSVAJALEC

O. JOŽE KOKALJ SJ („KRALJICA DVEH SVETOV“)

Leta 1498 je junaški Vasco da Gama z ladjo dopotoval okrog Afrike v Indijo, 1521. leta pa so španski osvajalci - conquistadores zasadili špansko zastavo v ameriško kopno. Takoj za osvajalci novih celin so odpotovali v bogate kraje neznanih področij — trgovci in misijonarji.

Najbolj odločno in dosledno tekmo trgovcem je napovedal sv. Frančišek Ksaverij, Pavel novejše dobe. Gledal je, kako odhajajo trgovci zaradi minljivih materialnih vrednot v najrazličnejše nevarnosti oddaljenih krajev in otokov; ali ne zomo mi, apostoli neumrjočih duš, bolj velikodušni, ko osvajamo neminljive vrednote?

Ko je sklenil oditi na Japonsko, so ga oprezni Portugalci svarili in zadrževali. Govorili so mu, da so povsod vojni nemiri, da Kitajci napadejo vsakega tujca, ki hoče na japonske otoke, potovanje pa traja dva meseca in morski viharji so ravno na tej poti najstrašnejši...

Frančišek jim je odgovoril: „Je mogoče duša manj vredna kot časní dobiček? Radi bi me zadržali, da ne bi šel tja, kamor so že odplule trgovske ladje. Sramota je, da so bili trgovci hitrejši kot poslanci evangelija. Bog me tam hoče in nihče me od tega ne bo odvrnil.“

* * *

Preden je Frančišek začel osvajati Indijo, Japonsko in Kitajsko, je moral osvojiti najprej samega sebe. Ta borba je bila najtežja. Bojišče je bilo v središču tedanje Evrope — na pariški univerzi, med tistimi štirimi tisočimi študentov, zaradi katerih je tako slovela univerza Sorbona. Frančišek je imel že 27 let, želel pa si je le to, da bi postal slaven, učen in priljubljen. Imel je vse pogoje za uspeh: bil je iz slavne španske rodovine, dober in prijazen, nadpovprečno nadarjen, s prikupnim nasmehom, elegantnega vedenja, z zavestjo, da je lahko vzor vsem plemiškim sinovom svoje dobe.

Takrat pa se je domišljavemu profesorju Frančišku približal Ignacij, plemič grada Lojola. Zastavil mu je vprašanje: „Magister Frančišek, kaj pomaga človeku, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi?“ Za odgovor je dobil prijateljski nasmeh. Ignacij pa je postal z istim vprašanjem že kar vsiljiv. Domišljavi sobesednik mu je odgovoril z zbadljivo besedo: „Da, kaj pomaga človeku, če pridiga od jutra do večera, ne doseže pa drugega kot izgubo časa?“

Vemo, kako se je končala ta plemenita borba dveh španskih plemičev. Frančišek je premagal samega sebe. Duhovne vaje so v ponosnem profesorju dokončno uničile posvetne malike. Začel se je razvijati v svetnika, v apostola vesoljne Cerkve; postal je zavetnik katoliških misijonov. Pridružil se je četici sv. Ignacija in kot njegov najsposobnejši in najljubši duhovni sin je dobil veliko področje dela — vso Azijo.

* * *

7. aprila 1541. se je v Lizboni vkrcal na ladjo „Santiago“ in po štirinajstih mesecih naporne vožnje je pristal v skrivnostni Indiji. Zdaj so se začela njegova neprestana in drzna apostolska potovanja. Hodil je po vročem

Starodavni relief na cerkvenih vratih: Sv. Frančišek Ksaverij na misijonskih potih sredi viharjev

pesku južne indijske obale, obiskoval umazane kolibe makuanskih ribičev, stregel bolnikom v bolnicah in ubožnicah, gradil cerkve in šole, ustanovil ob indijski obali 5 kolegijev, učil otroke krščanski nauk, krščeval tako dolgo, da so mu roke opešale, pisal knjige v domačih jezikih, približal se je višjim slojem indijskih izobražencev, obiskoval muslimane in portugalske naseljence, snoval načrte za večjo čast božjo in povsod puščal za seboj zgled apostola - svetnika.

* * *

Ko se je odpravljaj na Moroške otoke, so ga prijatelji prosili, naj vzame s seboj protistrup, ker prebivalci otokov zastрупijo vsakega tujca. „Zaupanje v Boga je najboljši protistrup“, se je glasil odgovor.

Ko je Frančišek prehodil mnoga prostrana področja Indije, je srečal Japonca, ki mu je pripovedoval o svoji lepi domovini vzhajajočega sonca. Tam so milijoni, ki ne vedo za Kristusa, tam so izobraženci... Apostol neumrjoch duš je postal nestrpen. Saj je bilo njegovo geslo: „Daj mi duše, drugo vzemi!“ Študiral je japonski jezik, pripravil prevode verskih knjig in ponovil na japonskih otokih svoja drzna potovanja kakor nekoč po Indiji.

Kako si je neutrudni apostol želel sodelavcev! Zato piše na univerzo v Pariz, piše Ignaciju in svetemu očetu.

Že na smrt izčrpan — pred vrati Kitajske — je pisal v Evropo študentom in izobražencem: „Večkrat me prevzema želja, da bi šel po evropskih univerzah in bi kot brezumen klical na ves glas tistim, ki imajo več učenosti kot ljubezni v srcu: Gorje, kako veliko število duš se pogublja zaradi vaše brezbriznosti! O, ko bi izobraženci ne mislili samo na svojo znanost, ampak tudi na odgovornost, ki jo imajo zaradi svojega znanja in darov! Gotovo bi ta misel ganila mnoge in v premišljevanju bi zaslišali božji klic. Odpovedali bi se svojim strastem in svetu ter se popolnoma izročili božji volji. Iz vsega srca bi vzkliknili: Glej, Gospod, tu sem, pošlji me, kamor hočeš, pa četudi v Indijo!“

Dve veliki azijski deželi je prepotoval sv. Frančišek Ksaverij — Indijo in Japonsko — pred vrati tretje, Kitajske, pa je omagal. Prispel je na otok Sančan. Tam je dva meseca zaman iskal človeka, ki bi ga skrivaj prepeljal na Kitajsko. V pričakovanju možnosti, da bi odšel v skrivnostno deželo starodavne kulture, ga je napadla bolezen. Oči so se ozirale v Križanega in na kitajsko obalo. Umrl je v skrajni zapuščenosti leta 1522. 3. decembra praznujemo god največjega apostola novega veka.

* * *

Španski pesnik Pemán imenuje Frančiška Ksaverskega “El divino impaciente” - Božji nestronež. Imel je šele 45 let, ko je umrl, in vendar je skozi celo Azijo potegnil globoko in trajno brazdo Kristusovega evangelija. Tisoči romajo na njegov grob v Goi, kjer leži svetnikovo neiztrohnjeno telo. Koliko je apostolov, ki si ob mogočnem plamenu njegovega zgeda prižigajo svoje plamenice gorečnosti! Učijo se prav ceniti vrednost človekove duše; tudi ene same, tudi najbolj zapuščene. Premišljujejo, kakšen mora biti pravi apostol Jezusa Kristusa: pripravljen zapustiti bogato in ugledno družino, blestečo posvetno bodočnost, svojo domovino...

Predvsem na mora biti mož molitve in globokega duhovnega življenja. Ali ni sv. Frančišek zvečer, ko se je spustila noč, odhajal pred Marijino podobo in tam klical pomoč in varstvo Kraljice apostolov? Marijina velikodušnost mu je pomagala, da je tudi sam na krilih svoje gorečnosti premagoval oddaljenost in vse zapreke.

Ko je 1549. leta stopil v Kagošimi na japonska tla, je imel s seboj Marijino podobo. Kralj mu je dovolil vstopiti v kraljevo palačo. Frančišek se je približal, noseč v roki sliko Matere božje, ki drži Jezusa v naročju.

Ko je kralj zagledal njen obraz, je pokleknil pred Marijino podobo. Takrat je bila Kraljica sveta prvič v zgodovini počeščena na tleh Japonske, daljnje dežele vzhajajočega sonca.

Pred Marijino podobo je umirajoči svetnik šepetal svoje zadnje besede: „Pokaži, da si Mati — monstra te esse Matrem!“

Ž R T E V I N S R E Č A

O. JOŽE KOKALJ SJ („KRALJICA DVEH SVETOV“)

Sv. Ignacij je rad molil molitev za velikodušnost v božji službi:

Večna božja Beseda,
edinorojeni Sin božji,
prosim Te, nauči me prave velikodušnosti,
da Ti bom služil, kakor Ti zaslužiš,
da bom dajal, ne da bi štel,
se boril, ne da bi gledal na rane,
delal in ne iskal počitka,
se žrtvoval pa ne mislil na nagrado,
plačilo pa naj mi bo zavest,
da sem izpolnil Tvojo sveto voljo. Amen.

Brez velikodušnosti ni pravega apostola Jezusa Kristusa; saj mora, če je treba, s sv. Pavlom iskati duše „v trudu in naporu, v pogostnem bedenju, v lakoti in žeji, v pogostnih postih, v mrazu in nagoti“ (2 Kor 11, 27). Dobri pastirji duš skrbijo za svoje ovce v mrazu večnega snega in v vročini tropskih krajev, med ljudmi najrazličnejših kultur in navad, na potovanjih, med bolniki, v pomanjkanju in zapuščenosti.

Indijski predsednik je imel govor na kongresu indijskih zdravnikov. Spodbujal jih je, naj negujejo v sebi takšen duh pripravljenosti na žrtve, kakršnega kažejo katoliški misijonarji. Prosil je zdravnike, naj imajo vedno pred seboj zgled teh duhovnikov, ki so se prvi upali približati divjim plemenom v severovzhodnih predelih Indije. Dodal je, da je bilo izrečenih mnogo besed, s katerimi so hvalili osvajačce Mont Everesta, najvišje gore na svetu, toda mnogi ne vedo, da so tveganja teh alpinistov malenkostna, če se primerjajo z junaštvi misijonarjev.

* * *

Kdo bi mogel izmeriti vse žrtve, ki jih Kristusovi apostoli darujejo za širjenje njegove Cerkve!

Ko so zaslišali Učenikov glas: Zapusti hišo svojega očeta in matere ter pridi, pojdi za menoj, so se velikodušno poslovlili od domačega kraja in domovine, od znancev in domače kulture, da bi s sv. Pavlom postali „vsem vse“

Eden od svetih kanadskih mučencev je pisal prijateljem v Evropo: „Kaj naj pričakujemo med temi Indijanci? Mi, ubogi tujci, služabniki večne Resnice, moramo prenašati njihovo bedo, težave in divjaštvo. V teh krajih imamo trojno delo: oplemeniniti Indijance, trpeti mnogo nevšečnosti in se zatekati v varstvo k našemu Gospodu. Kdor želi priti k nam, mora umreti sebi in svetu ter biti mož, poln apostolske gorečnosti; iskati mora samo Boga in zveličanje duš, odlikovati se v ljubezni do križa in trpljenja in imeti v Bogu svojo edino radost... Če ste pripravljeni — po premišljevanju o trpljenju, ki vas čaka — vzklikniti: Še več, o Gospod!, potem bodite prepričani, da boste tako polni notranje tolažbe, da boste govorili: Dovolj, Gospod, dovolj!“

ŽRTEV ...

Včasih povzročča misijonarjem mnogo težav osamljenost. Slavni apostol severne Afrike, Charles de Foucauld, je bil edini katoličan sredi področja, ki se je širilo 2000 km v smer sever-jug in več kot 1000 km od vzhoda do zahoda. Večkrat je zapisal v svoj dnevnik žalostno ugotovitev: „Še vedno sem popolnoma sam.“ Ko se je naselil v Sahari, v kraju Hoggar, ni tam našel nikogar, ki bi bil njegove narodnosti, njegove vere ali s podobno vzgojo in kulturo. Ni imel nikogar, ki bi mu pomagal, in živeti je moral brez upanja v apostolske uspehe. Bil je prepričan, da bo umrl sredi Sahare kot samotni apostol, ne da bi mogel vsaj majhno skupino pripeljati do Kristusovega nauka in svetih zakramentov. Moral je celo žrtvovati sv. mašo, ker ni imel ministranta. In vendar se je velikodušno žrtvoval in ni dvomil v vrednost svojega apostolata, ki ne daje nobenih vidnih sadov. Bil je kot seme, ki je umrlo, da bi se bodoči rodovi laže srečali s Kristusom.

Med Eskimi, tam daleč na severu, je misijonaril p. Boisseau. Dvajset let se je trudil, da bi hladna srca ogrel v ljubezni do Kristusa, spreobrnil pa ni nikogar. Toda ni obupal. Zavedal se je, da polaga temelje vidne Cerkve na skrajnem severu. Osrečevala ga je zavest, da se uresničuje prerokba o Kristusovem kraljestvu, ki se bo širilo „od morja do morja in od reke do mej zemeljskega kroga“.

Včasih pa apostol trpi osamljenost sredi prevelike žetve; okrog sebe gleda množice, ki so pripravljene sprejeti blagovest evangelija, delavcev pa primanjkuje. Na apostolovih ramah je vsa skrb za katehizacijo, za šolo in zdravstveno službo, za vzgojo domačih duhovnikov, graditev novih cerkva in šol, za katoliški tisk in dobrodelne akcije, za vzdrževanje učiteljev in katehistov... Včasih deluje sredi velemest, ki z lažnim bleskom zapeljujejo množice, on pa ima v svetu tehnike in reklame tako malo sredstev... Apostol mora vedeti, da je Kristusov križ odrešil svet in da ga tudi on ne more reševati drugače kot s križem, z žrtvijo, z velikodušnostjo.

Vsaka stran zgodovine Cerkve je polna zgledov velikih junakov apostolov.

V Indiji je posebno uspešno deloval p. Lievens. Ves izčrpan od dela in boleznih pa je končno moral oditi v zdravilišče. Tam je nekega dne zaupno vprašal bolničarja:

„Je res tako slabo z menoj?“

„Res.“

„Kaj mislijo zdravniki, koliko časa bom še živel?“

„Eno leto, največ dve.“

„Naj bo božja volja! Ostane mi torej le še malo mesecev. Zakaj potem izgubljam čas brez koristi, ko pa je na misijonskih postajah toliko dela?“

Še isti dan je odpotoval na misijonsko fronto, da je tam končal svoje mlado življenje.

Kongregacija za širjenje vere je poslala misijonarjem med Eskimi vprašanje: „Katere bolezni so najbolj razširjene med vami?“ Škof Grandin je odgovoril: „Najbolj splošna in najnevarnejša je — lakota. Vedno jo imam v kakšnem delu svoje škofije.“

* * *

Sredi naporov apostolskega dela pa je srce apostolov polno notranje tolažbe. Osrečuje jih misel na vsakega človeka, kateremu so pomagali, da se je približal Bogu; srečni so med svojimi sodelavci na Gospodovih poljih; navdušuje jih zavest, da delajo za večjo čast božjo, za skrivnostno rast Kristusovega telesa — Cerkve.

Že omenjeni p. Charles Foucauld je sredi trpljenja bil napolnjen z izredno notranjo srečo. Pisal je: „Živim v neizmernem miru, mir me preplavlja... Ko bi vedeli, kakšne so radosti redovniškega življenja in v kakšnem veselju je moja duša! Kako dobri Bog že na tem svetu — z notranjimi milostmi — vrača to, kar smo mu dali! Bolj ko sem zapustil to, kar me je včasih veselilo, bolj sem našel svojo srečo!“

Bog se v velikodušnosti ne da prekositi. On svoje apostole vodi in osrečuje. Ko klečijo v molitvi, v pogovoru z Bogom, čutijo, da niso sami:

“Gospod, ki smo po Tvoji volji in besedi postali ribiči kot nekdanj dvanajsteri, daaj, pridi k nam in v čolne k nam prisedi, da bomo vrgli svoje mreže v trdni veri.

Gospod, Ti čuj nad nami, da bo varen krov, da, če nas lačne kdaj zajela noč bo gluha, nam Ti boš vina dal, soli in kruha, in kadar bo vihar, svoj močni blagoslov.“

SREČA ...

Lazarist p. Baeteman, misijonar v Abesiniji, je takole opisal, odkod prihaja notranja tolažba:

„Bil sem še čisto majhen, ko sem prvič srečal misijonarja. Videl sem ga na nekem vrtu, ko je molil rožni venec. Moje oči so begale zdaj k rožnemu vencu, zdaj k njegovi dolgi, beli bradi in še danes ne vem prav, kaj sem bolj občudoval. Že tedaj se je v moje mlado srce vtisnila misel, da sta rožni venec in misijonar nerazdružljiva, da si misijonarja brez rožnega venca ne moremo misliti. Imel sem prav. Kar sem nekoč samo slutil, to vem zdaj zagotovo, ker sem sam doživel. Brez Marije ne moremo doživeti ničesar. Da, kadar se apostolu kakšna duša upira, ko se osvajanje vleče v nedogled, takrat vzame rožni venec in poklekne pred Marijino podobo. Ponižno prosi in roti Marijo, naj mu pride na pomoč. Rožni venec je zanj nekakšen nebeški zvonček.

Pozvoni in pozdravi: „Dober dan, Mati!“ — „Dober dan, sinko!“ — „Potrebujem te, Mati!“ — „Povej, kaj hočeš?“ — „Veš, ta duša, ki jo oblegam že toliko časa, se mi še vedno upira. Prosim te, pomagaj mi, omečaj jo!“ — „Dobro, sinko, naj bo tvoja!“

In apostol veselo zapiše v svoj dnevnik novo spreobrnitev.

PANTJASILA

GIBANJE ZA IZGRADBO INDONEZIJSKE DRUŽBE

Oktobrski dogodki so opozorili na vrenje pod površino Sukarnovega predsednikovanja. Ali so pozitivne sile že zadosti močne in organizirane, da morejo zatreti komunistično razdiralno prizadevanje?

Nova pota

Cerkev je po radikalnih spremembah političnih in socialnih razmer po drugi svetovni vojni v Indoneziji takoj uvidela, da je treba na nova pota socialnega dela. Dotedanja omejitve na šolstvo in zdravstvo ne zadošča več. Treba je sodelovati pri izgradnji indonezijske družbe.

Kaj je Pantjasila

Na Katoliškem dnevu 1. 1954 so sprejeli sklep, da se duhovniki in laiki z vsemi močmi vključijo v to izgradnjo in da podpro razvoj z masovnimi organizacijami. Za podlago so sprejeli načelo, imenovano *pantjasila*. Ljudje ga na splošno priznavajo in Cerkev ga pozdravlja, toliko bolj, ker predstavlja formulo, s katero je možno sodelovanje z vsemi pozitivnimi silami v ljudstvu. *Pantjasila* pomeni „petero osnovnih stebrov“: vero v Boga, stvarnika in gospoda družbenega reda; priznanje temeljnih človeških pravic; pripadnost k narodnostnim težnjam indonezijskega ljudstva; odločitev za demokratsko ureditev države in zahteva socialne pravičnosti.

Ljudje v Indoneziji gledajo na krščanstvo sicer kot na nekaj tujega, nikakor pa ga ne odklanjajo ali celo sovražijo. Preprosti človek misli nacionalistično, je vnet za socialno pravičnost in hoče veljati za naprednega. Po naravi ni nezaupljiv, v politiki je nekritičen, a po zdravem razumu ceni bolj sadove kot besede tistih, ki se ponujajo za vodnike.

Začetki

Pogoji za krščansko iniciativo so torej dani. Po mnogem razmišljanju in razgovorih so katoličani že 1. 1954 začeli z organizacijo *Pantjasila*. Začeli so z delavci, ki naj bi si na „peterih stebrih“ postavili močan sindikat. Organiziranje je šlo najhitreje tam, kjer so bili na razpolago izšolani delavski voditelji, po večini iz komunističnih tečajev.

V Surabayi

Tako je bilo v Surabayi (1.5 milijona prebivavcev). Na ustanovno zborovanje *Pantjasile* je kot slučajno prišel Pavel Manuputty, tedaj aktivist komunističnega združenja. Njegova naloga je bila, da zborovanje razbije. Res je s svojo govorniško spretnostjo prevladoval v razgovorih. Na poti domov pa se ni mogel znebiti občutka, da je zavrzel stvar, ki je v bistvu dobra in vredna prizadevanja. V njem se je začel notranji boj. Jasneje kot doslej mu je prišlo pred oči nasprotje med besedo in dejanjem, kot ga je vedno čutil, ko je nastopal med delavci. Pavel je bil katoliško vzgojen, toda njegove vne- me za delavske zadeve ni nihče razumel in tako je vstopil v komunistični sindikat. Polagoma se mu je razodevalo, da je voditeljem mnogo več do tega,

da zlorabijo delavce za svoje politične spletke, kot da služijo delavskim koristim. Po zborovanju v Surabaji je spoznal resnico in izstopil iz rdečega sindikata. Dotedanji tovariši so spustili nanj tajfun psovka in groženj, on pa je postal duša sindikata Pantjasila v Surabaji. Ta je danes drugi najmočnejši za komunističnim v tem najvažnejšem industrijskem mestu Indonezije. Ostala nekomunistična združenja stoje v tesni zvezi z njim.

V Semarangu

Podobno se je uveljavila Pantjasila v Semarangu, ki je veljal za najmočnejšo komunistično trdnjavo. Tu je postal glavni organizator nekdanji častnik v osvobodilni vojni Nick Susilo. Jezuit Dijkstra mu je približal zamisel Pantjasile in v Susilu je zmagala apostolska zavest. Že deset let si neutrudno prizadeva za delavsko Pantjasilo v Semarangu. Njegova sekcija je danes najboljše organizirana; prijatelji jo cenijo, sovražniki se je boje.

V Djakarti

Po drugih krajih ni šlo tako naravnost. Nasprotja, tekmovanje, nespo-razumi, napake in druge težave so nekatere skupine razbile.

V indonezijski prestolnici Djakarti (3 milijone prebivavcev) je pred gibanjem Pantjasila še dolga pot, preden bo doseglo podoben položaj kot v Surabaji ali Semarangu. Delavci so izkoreninjeni, sredi najhujšega boja za obstanek. Mnogi se zaduše v velemestnem blatu. Kdor hoče obstati, mora postati trd in preračunljiv — največkrat na škodo bližnjega. V takih okoliščinah je težko zgraditi organizacijo, ki ji gre predvsem za splošno blaginjo. Vendar je bilo zadnje čase precej ugodnih nastavkov. Najprej se je vkoreninila Pantjasila v pristaniški četrti Tandjung Priok. V starem delu mesta se je posrečila ustanovitev skupin po raznih večjih in srednjih podjetjih. Dve tretjini edinic indonezijske tovarne avtomobilskih obročev sta se vpisali v Pantjasilo.

Velika vloga duhovnikov

Ti uspehi ne bi bili mogoči brez sodelovanja delavskih kaplanov („pensus“ = penasehat susila). V njih imajo katoliški laiki, jedro gibanja, moralno in dušnopastirsko zasloambo. Pensus pazijo, da je vodstvo organizacije stvarno in čistih rok, posebno v denarnih zadevah. Ta pažnja napravlja poseben vtis na nekrščanske člane. V njej vidijo jamstvo proti zlorabi in prevaram, katerega v drugih sindikatih ni. Na sodelovanje pensus gledajo člani z neomejenim zaupanjem. Naloga kaplanov je nadalje pažnja, da se v organizacijo ne vrinejo komunisti. Ta nevarnost je največja tam, kjer je Pantjasila močna in delavna. Ob morskimi obali v Djakarti je med 1000 delavci kakih 600 članov Pantjasile, od teh je 5% katoličanov. Polovica članov je s sabo prinesla izkaznico komunističnega sindikata in jo le oklevajoč oddala. Ta primer kaže, kako močan je vdor komunizma v množice in koliko spretnosti in voditeljskega daru je potrebno, da se prepreči komunistična infiltracija.

Vrenje

Rastoča razcepljenost desno usmerjenih mohamedanskih in nacionalističnih sindikalnih skupin prinaša leviči velike prednosti. Vendar pa imajo tudi komunisti skrbi. Nasprotje med moskovsko in pekinško linijo je v teku. Položaj je še bolj zapleten zaradi sporov za nacionalen ali internacionalen komunizem. Niti gospodarska stiska ni komunizmu nujno v dobro. Delavci

so siti propagande; pri komunistih pa ne opazijo koristnih dejanj, saj jim gre zgolj za ustvarjanje revolucionarnega ozračja.

V takem položaju dobiva napredujoče gibanje Pantjasila pomembno vlogo. Doslje se zdi, da se je drzni poskus krščanske iniciative v množicah posrečil.

Pantjasila med kmeti

Še bolj daljnosežno kot Pantjasila delavcev je to gibanje med kmeti. Med tem ko je Pantjasila delavcev omejena na majhno število mest, največ na Javi, se razteza področje Pantjasile kmetov na ves otočni svet Indonezije, na tisočere vasi od severnega rta Sumatre do mejnega naselja zahodnega Iriana. Indonezija bo še dolgo poljedelska dežela.

Ustanovno zborovanje kmečke Pantjasile je bilo na Novo leto 1959 v malem semenišču v Mertojudau (na srednji Javi). Tudi tu je bil duša zborovanja jezuit Dijkstra. Gibanje se je po srednji Javi naglo okrepilo in pokazalo uspehe. Tako so npr. aktivisti Pantjasile iznašli metodo za uničevanje podgan. Učinek je bil odličen. Poljedelski minister je pripotoval iz Džakarta, da si ogleda metodo od blizu. Začeli so jo izvajati tudi drugod in po njej se je gibanje Pantjasila ljudem priljubilo.

Ko so po slabi žetvi l. 1963 katoliške ustanove razširile podeljevanje pomoči tudi na deželo, je o. Rommens izjavil: „Tu v Pakemu ne potrebujemo živil. Uničevanje škodljivcev nam je omogočilo, da smo v treh letih dvignili žetev od 25 % na 75 %.“ V sosednji občini Melati je po nasvetu o. Winjamartaja neki ud gibanja preskusil metodo poljedelskega inštituta v Bogorju za pospeševanje rižne produkcije. Poskus je pred kritičnimi očmi vaščanov prinesel podvojitev dotedanje žetve. Polovica kmetov se je priglasila za uporabo te metode drugo leto. Druga polovica — komunisti — so se norčevali in so grozili. A uspeh je bil popoln. Tako so bili komunisti prisiljeni h tekmovanju. Na skrivaj so preiskovali rižne nasade kmetov Pantjasile. A ti so recept za izbor semena obdržali zase.

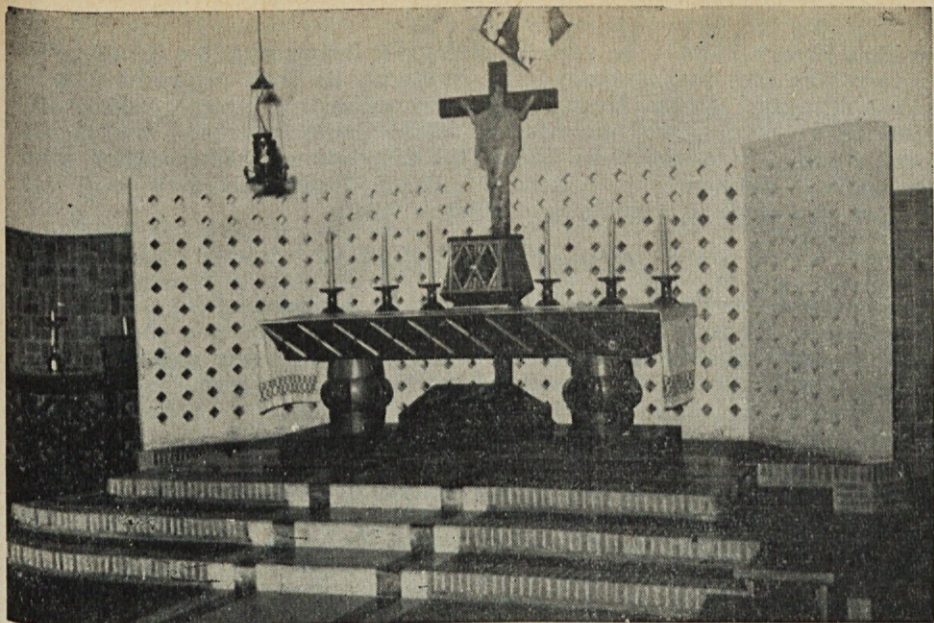
V drugih pokrajinah se je posrečil podoben poskus. Krajevna Pantjasila si je nabavila semena riža za suha polja. Intenzivno obdelovanje in uničevanje podgan sta spravila žetev na 2500 kg na hektar v pokrajini, kjer sta dotlej uspevala le koruza in tapioka in niti metode poljedelskega ministrstva niso dale več kot 1000 kg na hektar.

Uspehi in ovire

Delovanje Pantjasile je celim pokrajinam vlilo novega poguma in delavnosti. Vasi, ki jih je dolga leta tlačila slaba žetev in podganja nadloga, so zaprosile za aktiviste iz Pantjasile. Predeli, v katerih je 75% kmetov pri zadnjih volitvah glasovalo za komuniste, iščejo stik s Pantjasilo. Vodstvo gibanja sprejema take pozive samo, če se k sodelovanju prijavi cela vas in za to jamči poglavar.

V razliko do komunistov je Pantjasili do tega, da ohranja dobre odnose do poglavarja vasi in okrožij, ki so za ljudi nosivci avtoritete. Sploh naj se ohrani, kar je v tradiciji dobrega, in to naj služi napredku. Vaška skupnost naj se vpreže v skupno delo.

Tudi v kmečki Pantjasili je mnogo ovir: praznoverje, sla po oblasti, zavist; pomanjkanje izkušenj, tehničnega znanja, organizatorične spretnosti, takta. Vendar je kmečko gibanje nezadržno napredovalo. Razširilo se je zlasti

Oltar v indonezijskem slogu

na severno Sumatro in na Flores. Izseljenci iz preobljudenih delov srednje Jave širijo idejo po južni Samatri in Borneu, kjer se snujejo nove celice.

Misijonski pomen gibanja

V kmečki Pantjasili je pomen pensus, kaplanov Pantjasile, še večji kot v delavski. Med kmeti ima pensus poleg drugih še nalogo, da podpira ugled aktivistov. Brez tega bi marsikateri goreč aktivist ne mogel delovati. Ne bi ga vzeli zares in mu v vaški skupščini niti do besede ne bi pustili — ker je premlad, ker ni od tam doma, ker ni iz veleposestniške družine ipd.

Izkazalo se je tudi, kako daljnosežen misijonski vpliv ima Pantjasila. Vasi, ki duhovnika sploh niso še videle, ga zdaj spoznavajo na zborovanjih in razgovorih o akcijah. Srečajo se z njim na domači ravni, govore z njim o podganji nadlogi, o rižu, vremenu in ostalih za vas tako važnih stvareh. Ljudi prevzame njegovo znanje in pristno zanimanje, s katerim se posveča težavam. Počaščeni so, če jih obišče na domu. Začno se prijateljski stiki — ostalo pride samo po sebi. So vasi, ki imajo danes misijonsko postajo, ker ji je Pantjasila utrla pot; druge prosijo za misijonarja, ker upajo, da bo z njim prišla v vas tudi Pantjasila. Čeprav ni „misijonski“ vpliv poglavitni cilj Pantjasile, vendar ni slučajen. Tesno in prijateljsko sodelovanje laikov in duhovnikov ne uide budnemu očesu vaščanov in pogosto zapušča naj-globlji vtis. Neki škof na Floresu meni: Tako kot je moderna misijonska metoda prišla v Indonezijo s patrom Van Lithom DJ, tako se izvaja evangelizacija indonezijske družbe z delovanjem Pantjasile.

Med ženskim svetom opravijo veliko delo tečaji „mame Emmy“ — gospodične Emmy Tjan — za vaške pomočnice v Semarangu. Ta Kitajka daje na razpolago svoj čas, premoženje in spretnost, da izučí pripravne žene in dekleta. Program obsega šivanje, kuho, gospodinjstvo, higieno, oskrbovanje otrok, prvo pomoč, pomoč umirajočim, ustanavljanje in vodstvo prodajalnic, obrti, ravnanje s predmeti za bogoslužje, priprava za mašo, vodstvo skupnih molitev, katehezo. Absolventke teh tečajev vodijo potem v svoji vasi skupino Pantjasile in organizirajo podobne tečaje.

Širjenje na nova področja

V zvezi s kmečko Pantjasilo se je spočela zamisel za tako gibanje med podjetniki in trgovci. Med nameni so: uresničevanje poštenih načel v podjetjih in trgovini, iskanje tržišč za proizvode poljedelskih zadrug, nabava surovin, orodja, semen idr. za poljedelstvo in podeželsko obrt. Veliko uslugo lahko napravi Pantjasila poljedelstvu tudi z izločitvijo neproduktivnih posredovavcev in oderuhov. Marsikaj je šele v načrtih, doseženi pa so bili tudi že lepi rezultati.

Bolj razmahnila pa se je Pantjasila med strežnim osebjem. Razvila se je ta veja iz tega preudarka: Res ima Cerkev najboljše bolnišnice in šole za strežnike in babice, ne more pa prepričati, da ne bi nemoralni nazori in navade vdrle v mnoge javne in zasebne klinike, ako se ne posreči vplivati na osebje. Za širjenje tega vpliva so krasne jedrne skupine strežnikov, izšolani v cerkvenih ustanovah. „Paramedis-pantjasila“ hoče zagotoviti povezavo teh skupin in nuditi streho tudi strežnikom nekrščanskih verstev. Drugi nameni so ustanavljanje ambulant, obiski po domovih, tečaji za matere itd.

Naloge za bodočnost

Čas ustanavljanja in prvega razširjenja, predvsem obeh glavnih vej — Pantjasile delavcev in kmetov, je zaključen. Tri najmočnejše skupine Pantjasile štejejo danes ok. 370.000 članov: 90.000 delavcev, 150.000 kmetov in 130.000 ribičev.

Najnujnejši nalogi sta zdaj utrjevanje organizacije in šolanje članstva. Na pobudo škofa se od l. 1962 vrše tečaji voditeljev za socialno zgraditev države. Tečaji so priključeni učiteljskemu seminarju v Jogjakarti in trajajo devet mesecev. Udeležence predlagajo škofje in vodstvo organizacije.

Zaradi sodelovanja episkopata in skoro vseh misijonskih družb Indonezije je Pantjasila nepričakovano postala zedinjajoča sila, ki bo gotovo važna za bodočnost Cerkve v tej državi.

Vlada doslej gibanju ni stavila ovir; nasprotno: pozdravila ga je in pospeševala. Sukarno sam je decembra 1961 izrazil željo, da bi se razširilo povsod in bilo v korist vsem plastem. Bilo je to ob sprejemu odposlanstva Pantjasile, ki ga je vodil predsednikov prijatelj, zdaj že pokojni nadškof Sugjapranata DJ iz Semarangu.

Mlada indonezijska država se je odločila za socializem indonezijske vrste in povsod išče enotne organizacije. Verjetno bo prišlo tudi do enotne „nacionalne delavske fronte“. Na ta dan morajo biti katoličani pripravljeni. Pripraviti morajo čim več izšolanih voditeljev, ki bodo mogli v „delavski fronti“ prevzeti odločilne naloge kot bojevniki krščanskega socialnega nauka za zgraditev indonezijske družbe, tako kot jo Bog hoče.

ČUDO BOŽJE MILOSTI V INDONEZIJI

O SPREOBRNENJU RODU SUNDANEZIJCEV POROČA
M. DEODATA HOČEVAR O. S. Urs., JAVA, INDONEZIJA

Naša provincialna hiša je v Bandungu, na zahodni Javi, med gorami. V okolici žive Sundanezijci, ki so na splošno mohamedanci. V 16. stoletju se je od muslimanstva ločila posebna sekta in ustanovila lastno vero: Agama djawa-sunda (agama - vera). Voditelji te ločine so bili potomci slovite dinastije Mataram.

V 19. stoletju se je na čelo ločine postavil knez Madraish Sadewa Alibasjah Kusmawidjajaningrat, zelo pobožen mož. Da bi se lahko razgovarjal z Bogom, je šel v samoto. Pravijo, da je imel božje videnje, ker da Bog vsakemu človeku nameni luč, da bi mogel dobro in pošteno živeti. Prepričal se je, da je poklican ustanoviti novo vero, ki naj prinese ljudem to luč. Po njegovo ta luč še ni bila prava luč: pravo luč, da bo prinesel šele njegov naslednik. Nekateri domnevajo, da je bil knez na tihem v stiku s katoličani.

Po dolgih letih samotarstva se je vrnil v rodni kraj in tam ustanovil novo verstvo "madraisme", po njem imenovano. Temeljna načela te vere so: vera v Boga, samozatajevanje, potrpežljivost, ljubezen do bližnjega. Mnogozenstvo ni dovoljeno, poročiti pa se smejo mladi ljudje, kadar dopolnijo dvajset let.

Muslimani so skušali novo vero s silo zatreti. Kneza Madraisha so prišli in ga poslali v Meravke, kjer je živel sedem let. V tem času se je resno oprijel študija sv. pisma in katekizma.

Središče nove verske skupnosti je bila vasica Tjigugur, kjer so knezu sezidali preprosto leseno palačo. V palači so prižgali večni ogenj kot pomenilo božje navzočnosti. Ognja niso molili. Ta ogenj naj bi jih učil samozataje. Vse poročne obrede so opravljali v tej knežji palači.

Knez je umrl leta 1941, 117 let star. Ljudstvo ga časti kot svetega moža in velikega voditelja. Versko vodstvo je prevzel njegov sin knez Tedjabuana Alibassa, ki živi zdaj v nekem manjšem mestu na zahodni Javi. Nadaljeval je očetovo delo. Njegovi otroci hodijo v katoliško šolo k sestram dominikankam.

Indonezijska vlada tega verstva ne prizna; od 1946 naprej tudi ne prizna porok, sklenjenih v tej veri. Oblast se je trudila, da bi ljudje vero zatajili in se vdali muslimanstvu. Knez Tedjabuana je sicer zapustil "agama djawa-sunda", a zaželel je stopiti v katolicizem. Svojim učencem je dal popolno svobodo. Okrag 10.000 članov tega rodu, ki žive na zahodni Javi, je zaprosilo za pouk v krščanstvu. C. G. Scott OSC, ki je prevzel sundaneško ime Hidajat, misijonarji med njimi.

V palači Tjigugur je zelo pomenljiva podoba: velika ptica, zemeljska obla, štirje elementi — voda, ogenj, luč in zrak. Zgoraj je črka H v sanskrtu (neizrekljivi Bog), spodaj pa beseda purwawesada (v začetku je bila Beseda). Misijonar je segel po tej simbolični podobi, da je ljudem razložil veselo oznanilo, da je „Beseda meso postala“. Ljudje so bili veselo presenečeni, ko so uvideli, da so simboli njihove vere pravzaprav krščanski.

Misijonar se je tedaj obrnil na našo provincialno predstojnico s prošnjo, naj mu pošlje nekaj sester, ki bi pomagale pri slovesnostih velikega tedna. Se razume, da smo misijonarjevi prošnji z veseljem ustregle. Sestrc je sprejela hči kneza Tedjebuana, ki sedaj z možem in z osmimi otroki živi v palači svojega očeta.

Na veliki četrtek so s pomočjo katoliške mladine (niso še krščeni, a se z imenom katoličan silno ponašajo!) napravili začasni oltar. Tri tisoč ljudi se je udeležilo obredov v sundaneškem jeziku. Ker še ni tabernaklja, je češčenje Najsvetejšega trajalo do večerne svečanosti na veliki petek. Pod vodstvom sester so ljudje v skupinah molili Boga. Pri češčenju sv. križa so sodelovali vsi. Trije so peli pasijon v sundaneščini.

Na veliko soboto pa se je krog 4 tisoč ljudi iz vseh okoliških vasi zbralo k slovesnemu Vstajenju. Prinesli so sveče in steklenice za blagoslovljeno vodo. Glorije niso zapeli, pač pa so jo otroci predstavili s plesom in z gamalan godbo. Ljudje sami so prosili, naj bo tako, saj vedo, da je David plesal pred skrinjo zaveze. Pri darovanju so prinesli svoje lastne darove za zidavo nove cerkve. Slovesnost je trajala od 11. zvečer do pol štirih zjutraj. Potem pa se je začelo velikonočno slavlje in praznovanje s petjem in simboličnimi plesi. Vse to je na navzoče napravilo velikanski vtis. Neka deklica je prosila sestro misijonarko, naj ji razloži pomen redovnega življenja. Skoraj nato je rekla, da hoče postati redovnica in da so ji starši to dovolili...

Po veliki noči so misijonar in vaščani naprosili sestre, naj pridejo na praznovanje "pesta panen" (praznik žetve). Več sester se je vabilu odzvalo. Tudi tokrat jih je sprejela hči kneza Tedjabuana; njeni otroci se že pripravljajo na krst, najstarejši pa kot katehist celo poučuje otroke iz soseske.

Naslednji dan so najprej praznovali prihod sester. Vaščani so izredno prijazni in so na vsak način hoteli sestre poznati. Navadno se trdi, da je skoraj nemogoče razumeti, kako da so prebivalci tega dela Indonezije moralno tako trdni; tudi z materializmom niso okuženi. Iz oči jim odseva čista in plemenita duša. Kot trdi misijonar: ti ljudje res ne vedo, kaj je greh — ne kradejo, ne pobijajo se, čisto živijo in se trudijo delati po načelih svoje vere — vera v Boga, ljubezen do bližnjega, samozatajevanje, potrpežljivost, pripravljenost pomagati drug drugemu.

Blagoslov poljskih pridelkov. Ljudje so prinesli riževe snope (okrog 1.500 kilogramov), banane, oranže in druge sadeže. Misijonar je najprej razložil pomen blagoslova poljskih pridelkov: Bog je začetek življenja; mi sejemo in zalivamo, Bog pa daje rast in se mu moramo zato iz vsega srca zahvaliti. Peli so potem litanije v sundaneškem jeziku in sestre so pomagale s petjem odgovorov. Na mizici tam blizu so bila zbrana tudi semena za prihodnjo setev. Po blagoslovu je vsak prejel nekaj teh semen, da jih priloži k semenom, ki jih bo vsejal. Krog riževih snopov je sedelo sedem dečkov in sedem deklic, simbol sedmerih zakramentov. Po blagoslovu so dečki prijeli za snop in ga odnesli na prostor za mlatenje; deklica pa je vsakega spremljala s papirnatim sončnikom. Navzoči in tudi sestre so morali z debelo palico v roki, s katero navadno mlatijo, sedemkrat okrog mlatišča. To je bila vse le priprava. Slednjič so mamreč ljudje po skupinah zares pričeli otepavati riž, dokler ni bilo vse omlateno. Očistili so krog 750 riža, ki so ga razdelili med ubožce, nekaj pa namenili za druge dobre namene. Po praznovanju so se ljudje predali veselju, ki ga imenujejo "slametan".

Poleg Tjugugurja ima naš misijonar tam še 17 drugih misijskih postojank, ki jih obiskuje, kadar pač more. V večino krajev more človek edinole peš, ker so poti izredno slabe, posebno v času deževne dobe. Če ljudje vedo, kdaj bo misijonar prišel, poti nekako utrde z velikimi kamni, da more duhovnik k njim.

Ko je prvi misijonar prišel v te kraje, so ga bili ljudje neznansko veseli in so ga kar zasuli z darovi, da revež naazdnje ni vedel, kam naj z vsem. Zato je prosil, naj bi vsaka družina po en dan skrbela za misijonarja. A nekateri menijo, da morajo predolgo čakati, da pride vrsta nanje, pa zato misijonarju nosijo v dar, kar le morejo. Tako pa misijonar veliko lahko pomaga revežem. Misijonarju so sezidali preprosto hišico, in ko so izvedeli, da bo še enega sobrata pripeljal s seboj, so brž prizidali še eno sobo.

Mnogi še niso krščeni, a se na zakrament goreče pripravljajo. Za zdaj se zbirajo v raznih „katoliških“ društvih. Zvesto hodijo k maši, beró miltve iz mašne knjige in odgovarjajo duhovniku. Kateri pa ne znajo brati, molitve ponavljajo za drugimi in po misijonarjevem navodilu. Zato je maša včasih precej dolga. Je pa toliko nesebične ljubezni med temi ljudmi, da pravijo misijonarji, da bližnjega mnogo bolj ljubijo kot kristjani. Nekdo je zatrdil, da se vsakič, kadar pride v stik s temi ljudmi, čuti boljšega in mirnejšega.

Tisti dan po blagoslovu poljskih pridelkov sta bili dve sveti maši in pri eni poroka dveh novokrščencev. Misijonar je porabil priložnost, da je poleg lepote zakonskega življenja proslavljal lepoto duhovniškega in redovniškega poklica in izrazil željo, da bi Bog poklical v svojo službo mnogo mladeničev in mladenk iz njihove srede.

Sestre so razdelile med ljudi podobice, svetinjice, križe in rožne vence. Vsakdo je hotel svoj rožni venec. Sestram je bilo resnično žal, da so morale zapustiti ta mali paradiz!

Naj bi Bog varoval ta košček Indonezije in naj bi po preprostih, plemenitih in svetih dušah prinesel luč tudi drugim milijonom Indonezije.

ZAKLJUČEK PRICUJOČEGA LETNIKA

S to številko, ki je spet dvojna, zaključujemo letnik 1965. Čeprav smo list izdali v osmih zvezkih, namesto v desetih, smo nudili polnih 384 strani obsega, ker je pač vsaka dvojna številka obsegala tudi dvakratno število strani, to je 64. Cenjene naročnike smo prikrajšali le za dva ovitka... kar ne bodo vzeli tako hudo, zlasti če pomislijo, da se nam je tisk med letom občutno podražil, dočim je naročnina ostala nespremenjena. Vsem poverjenikom, naročnikom in bralcem, posebno pa sodelavcem in slovenskim misijonarjem ob zaključku letnika — iskreni Bog povrnil Z združenimi močmi smo spet eno leto izdajali naše drage „Katoliške misijone“, čeprav v tujini...

V VIETNAMU SE SVETLI?

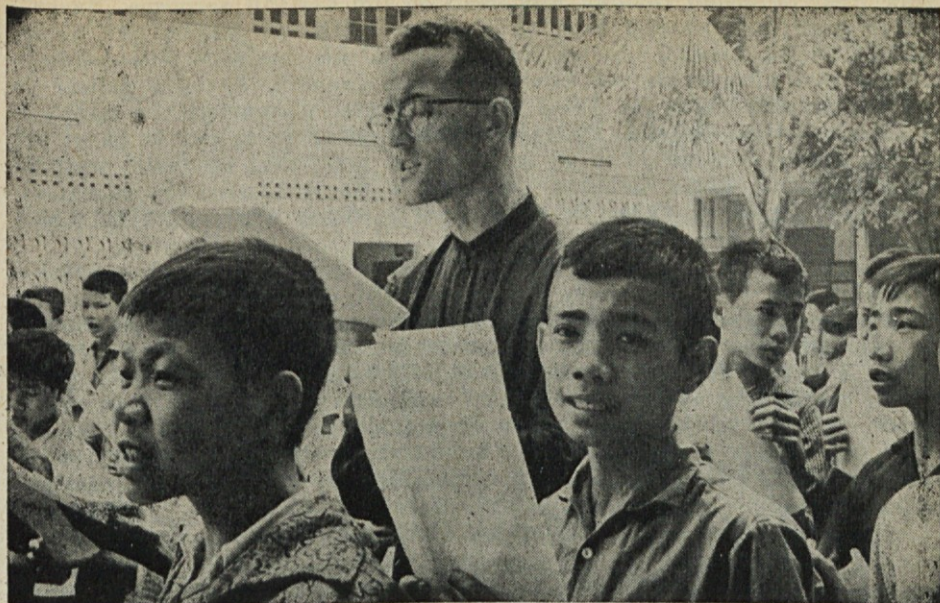
Nekaj žarkov v temo

Ljudstva jugovzhodne Azije imajo občutek, da jih izigravajo in da se vesile — beli in Kitajci — na njihov račun bore za premoč. Papež in razne protestantske ustanove so se zavzeli za pogajanja. Papež se je obrnil tudi naravnost k Vietnamcem. V pismu škofom omenja tolažbo, „ki jo toliko vaših sinov v velikem trpljenju pričakuje od skupnega očeta“. Govori o svojem strahu, saj jim je v duhu blizu, ko dogodki pretresajo deželo in jo namakajo s krvjo. Govori o svojih ponovnih diplomatskih prizadevanjih za mir v Vietnamu in zagotavlja, da bo vse storil, da ga doseže. 29. aprila je sv. oče obsodil partizansko bojevanje, nasilje in teror.

Predsednik Johnson je ponudil milijardno vsoto za dovršitev programa ZN ob reki Mekong. To je dalo upanje, da Amerikancem ne gre le za zator komunizma, marveč tudi za mir in blaginjo prebivavstva. V takem smislu je učinkoval na severnoameriško javnost tudi znani katoliški romanopisec Morris West. Priznal je, da je proti njegovemu prejšnjemu naziranju odstranitev Diema bila napaka; da trepeta za usodo dveh ali treh milijonov kristjanov v deželi, da pa se vendar — po pravici ali ne — odvrča od križarske vojske proti komunizmu in „se opira na šibki, pa vendar večni trs krščanske ljubezni.“

Vietnamska mladež je kljub vsemu srečna v salezijanskih zavodih v Vietnamu

Začetek konca

Povprečen Vietnamec je bil vaju živeti odločno od drugega prebivalstva v mejah svoje vasi. Komunisti izkoriščajo to razbitost tako, da pobijejo občinske ali vaške predstojnike in potem v tem malem svetu vladajo s terorjem in nočnim pranjem možganov. Govori se o 13.000 pobitih vaških načelnikov v 4 letih.

Zaradi razcepljenosti v deželi — razen razbitosti na vaške skupnosti je treba upoštevati nasprotja med plemeni in kulturne razlike, pa še verske napetosti — je umorjeni predsednik Diem gotovo imel velike težave. Danes to priznava in vedno bolj podčrtavajo veliko delo, ki ga je v takih razmerah opravljal. Za Westom citirajmo severnoameriškega generala S. Williamsa, ki je od 1955 do 1960 vodil vojaško misijo in je Diema dobro poznal. Trdi, da je bil to najbolj vesten človek, kar jih pozna. O njem se je širilo več lažnih poročil kot o kateremkoli drugem. Državni udar proti njemu je bil poleg kubanskega največja zabloda na mednarodnem nivoju. Vietnam je Diema potreboval. Njegova smrt je za demokracijo v Aziji udarec, ki ga bosta čutila dva rodova, za versko svobodo in razvoj krščanstva pa se bo njegova smrt poznala vsaj 50 let. Bati se je, da je bil umor Diema začetek konca Vietnama.

Reke beguncev

Od avgusta 1964 so bile cele vaške skupnosti v srednjem Vietnamu prisiljene na beg. Ena smer je bila iz pragozdov zahodnih gora, kjer so komunisti požgali vasi in ljudem pobrali izkaznice, da laže mednje vrivajo svoje agente. (Tako so počeli tudi na Koreji.) Drugi tok beguncev je prihajal iz

okolice mest na obalni ravnini. Komunisti so jim nalagali neznosne „davke“, nasilno gnali ljudi na čelo napadajočih kolon Vietkonga (za živi ščit!), ponoči pa so jih prisilili, da so rušili ceste in jih minirali. Niti nekatere utrjene vasi niso mogle več kljubovati rdeči premoči. Značilen primer je pretežno katoliški kraj Go Thi s 6000 prebivavci. Komunističnim napadom je bil izpostavljen pol leta. Potem so vojaške oblasti sporočile, da ga ni več mogoče držati. Nekega jutra so se skoro vsi prebivavci odpravili proti 25 km oddaljenemu mestu Quinhon. Ok. 3400 se jih je naselilo pri malem semenišču, 5 km izven mesta, in tabore tam še danes v najbolj bednih okoliščinah.

Decembra 1964 je živel v Quinhonu 16.000 beguncev. Pol leta kasneje je mestni škof javil, da se je v stolni župniji utaborilo 50.000 beguncev. Celotno število ubežnikov v tem času gotovo dosega 300.000. Da ostanejo pri življenju, jih Amerikanci oskrbujejo z najnujnejšim rižem in ribami. Strašen tajfun je lani pobil pri Danangu najmanj 5000 ljudi, enemu milijonu pa je porušil stanovanja. Partizani so obstreljevali Amerikance, ki so se v vratomlnih poletih prebijali skozi meglo in dež, da jim prinese pomoč. Mnogi katoličani, ki so se l. 1954 umaknili s severa, morajo bežati drugič ali tretjič. Večina ubežnikov so starci, žene in otroci. Može so komunisti ali pobili ali pa mobilizirali.

Približevanje budistov?

Samo v škofiji Danang je požganih 3000 hiš katoliških lastnikov. Mnoge cerkve so porušene in oltarji onečaščeni. Pri tem so imeli svoje prste vmes budistični voditelji. Razpihovali so sovraštvo do katoličanov, gradili poleg cerkva pagode in si prizadevali za to, da se katoliške šole zapro. Duhovnike in redovnike so javno zasmehovali, katoliške častnike in uradnike pa metali kot „agente Diemovega režima“ iz služb.

Marca se zdi, da se je njihovo razpoloženje spremenilo. Zdaj so na likvidacijskih listah Vietkonga tudi bonci in budistični laiki. Neka budistična organizacija je pozvala k molitvi za 17 odpeljanih voditeljev in za dušo bonca, ki se je v protest proti komunističnim grozodejstvom 21. marca sam sežgal. Prej je pozval Vietkong, naj ne zapira boncev in boncinj in naj pagod ne uporablja za oporišča. Budistom pa je naročal, naj podpro vlado v boju z Vietkongom. Kljub temu gredo „politični bonci“ na skrivaj svojo pot naprej. Meseca maja so katoličani, kaodaisti, Hoa Hoa idr. protestirali proti osnutku zakona, po katerem naj bi bile verske skupnosti omejene na svoje cerkve in molilnice in celo podvržene nevarnosti razpustitve. Izvzet naj bi bil le „zedinjeni budizem“.

Položaj v delti Mekonga

Južno od Saigona vlada v rodovitni delti beda, ki jo svetovna javnost kaj malo pozna. Nočnemu pritisku komunistov se pridružujejo kužne bolezni, zlasti kolera in tuberkuloza (40% otrok je jetičnih). Katoličani, budisti in drugi nekristjani se na splošno dobro razumejo.

Ze omenjeni general Williams vidi vzrok postopnega prihajanja komunistov na oblast v tem, da so severnoameriško poslaništvo in drugi civilni uradi dolga leta odklanjali predlog, naj bi se vaše straže primerno oborožile in izvežbale. Partizani so zato zlahka pregnali to „zaščito režima“ in sami prevzeli „obrambo prebivalstva“. Razen tega so se rdeči vrinili celo na visoka mesta v vojski in so bili tako o vseh ukrepih pravočasno obveščeni.

POČETEK IN RAST MISIJONA V JUŽNI AFRIKI

O MISIJONU SV. PATRICIJA V RANDFONTEINU POROČA
M. KSAVERIJA LESJAK OSU

Naša misijonska postaja sv. Patricija je približno 3 km oddaljena od našega samostana in je prav na robu zamorske vasi. Naselbina je bila gosto obljudena, ko so ustanovili ta misijon. Število prebivalcev se je znatno skrčilo, odkar so začeli prisilno seliti domačine v neki bolj oddaljeni kraj. Kljub temu dejstvu pa je naša misijonska šola še vedno prenapolnjena.

Del našega misijona je del rudniške družbe zlata, ostali del pa smo kupili od nje po zelo ugodni ceni. Misijonsko cerkev smo dogradili in blagoslovili 10. maja 1931. Pokojni škof O'Leary OMI, apostolski vikar Transvaala, je sam vodil slovesnost. Posvetil jo je sv. Patriciju, apostolu Irske. Prvi župnik je bil gospod O'Reilly. Misijon brez šole pa ni uspešen. Zato se je navdušena misijonarka uršulinka m. Spinola McKeigney ponudila za to delo. Pridružili sta se ji še Holandka, m. Simona Sarole, in m. Gabriela O'Conner, Američanka.

S poukom so začele na praznik naše svete Matere Angele, 27. januarja 1932. Štiri mesece pozne sem stopila na mesto m. Gabriele jaz. Ostala sem prav do danes na tej postojanki. Konec istega leta je m. Dominika nadomestila m. Spinolo. Gospod škof nam je dovolil, da smemo cerkev uporabljati tudi za pouk. Prvi šolski dan smo vpisali 35 učencev, pet jih je bilo katoličanov. Gorčično zrno je padlo v zmljo, položili smo temelj za lepo misijonsko delo.

Začetek našega misijonskega dela pa ni bil lahek. Protestantske šole v naselbini so bile že dobro zasidrane in država jih je vsestransko podpirala. Me smo jim bile nezaželeni sosedje. Trd oreh so bili za nas tudi zamorski jeziki. Naši otroci pripadajo osmim različnim rodovom in vsak ima svoj poseben jezik. Nekateri sličijo drug drugemu, zopet drugi nimajo nikake skupnosti. Tudi pomanjkanje gmotnih sredstev je bilo nova ovira. Da, božja Previdnost, ki tako ljubeče bdi nad nami, zahteva včasih mnogo, a nikdar nemogoče. Zaupajoč v božjo pomoč smo položile roke na plug in misijonsko delo se je pričelo. Naš šolski inventar je bil: miza, omara, pa prazen zabo, ki nam je nadomeščal stol. Dva razreda naših šolarjev sta se morala leto in dan boriti z vremenskimi neprilikami, poleti z neznosno vročino, pozimi z ledeno mrzlimi viharji, ki divjajo preko razsežnih planjav. Tako so morali štirje junaki stati in držati tablo, da ni vihar odnesel dragoceni zaklad naše edine šolske oprave.

Želele smo si pridobiti zaupanje domačinov. Zato smo začele obiskovati njihove skromne domove, se zanimati za njihove številne družine. Tudi smo prinašale pomoč bednim in zapuščenim in skušale smo zanetiti prvo iskrico božje ljubezni v njihovih srcih. Zaupanje, a verjetno tudi želja po novosti in spremembi sta nam prinesli novih učencev. Vse to je krepilo prijazno ubranost starejših ljudi do nas.

Največji sovražnik svete vere pa je bilo zelo razširjeno čarovništvo, ki še do danes ni izginilo. V prvih letih našega misijona sv. Patricija je bilo število čarovnikov v vasi zelo veliko. Imeli so odločilno besedo in tudi vpliv. Ljudje so se zatekali k njim in so se zvesto držali njihovih nasvetov. Čarovniki so bili dobro plačani. Žena na porodu je morala plačati celega vola, če je iskala pomoči pri njih. Ni kazalo drugega, tudi me smo se skušale sprijazniti z njimi, a ob vsakem obisku smo vzele s seboj stekleničico blagoslovljene vode, da bi se ubranile sile hudega duha...

Druga ovira krščanstvu je ukoreninjena navada plačati "lobola" — ceno za nevesto. Pogosto snubec ne zmore odkupnine, ki jo zahteva oče za hčer, in tako živita mlada dva kot mož in žena brez cerkvene poroke.

Doživele smo pa tudi marsikaj veselega v prvih pionirskih letih. V marcu 1934 nas je obiskala naša prečastita generalna prednica iz Rima. Kot sprejemnica je služila naša stara garaža s prstenim tlom. Imeli smo pač eno mizo, ki smo jo lepo okrasili, stole pa so nadomestovali posamezni zaboji. Žabe, kače in miši so se podile po prostoru ves čas, ko smo pozdravljali našega visokega gosta. Te garaže iz pionirskih let ni več, podrli smo jo in zgradili smo boljšo, lepšo.

Kljub veliki revščini pa se je število naših učencev in učenk pomnožilo. Pogosto smo bile v stiski, ko smo morale plačati naše edine učitelje domačine.

M. Ksaverija Lesjak OSU je k sliki tole pripisala: „Tole so moji najprirednejši mladi apostoli. Dva bosta vstopila v semenišče. Molite zanju, prosim!“

M. Ksaverija Lesjak OSU.: „Moji godbeniki...“

Nekoč nam je dober prijatelj pomagal iz zagate. Svetoval nam je, da bi povabili nadzornika. Njegov obisk bi nam utegnil pridobiti državno priznanje in podporo. Ubogale smo. Čez dva dni je res prišel zaželeni gospod, ki pa nas je precej prestrašil s svojim mrkim pogledom. Bil je prav praznik Lurške Gospe. Iskreno smo jo prosile, naj vendar oblaži ledeni izraz na nadzornikovem obrazu. In glej, ko se je poslavljal, se je res nasmehnil in dejal: „Registriral bom vašo šolo in učiteljstvo se bo pomnožilo za eno učno moč.“ Lahko si mislite naše veselje, našo hvaležnost do ljubega Boga. Bodočnost naše šole je bila zavarovana za nekaj časa in skrb se je omilila. Gospod Achterberg je ostal naš zvesti prijatelj do svoje smrti. V plačilo za svojo naklonjenost vsem misijonskim šolam je prejel milost svete vere — postal je katoličan na smrtni postelji.

Leta 1935 so se dvignili iz tal prvi trije razredi. Ta uspeh je znatno olajšal naše šolsko in vzgojno delo.

Leta 1936 je Greenhill-Randfontein dobil uršulinski samostan in šolo, Vse je bilo majhno, a nič zato. Vzrok za to so dale leta 1934 gospe iz Randfonteina, ki so prosile našo prečastito mater generalno prednico, da odpre šolo v Randfonteinu tudi za evropsko mladino. Ta pridobitev je ukinila mučno vožnjo iz Krungersdorpa k svetemu Patriciju.

V pionirskih letih našega misijona pa je bilo tudi veliko pomanjkanje duhovnikov. Zato tudi me nismo imele stalnega dušnega pastirja, ki bi prevzel dušno skrb za naše ovčice. Same smo poučevale katehumene, odrasle in otroke, in v primeru smrti smo jih tudi krstile in jim tako odprle nebesa. Ob smrti so domačini pričakovali, da prevzamemo tudi pogrebne stroške. Včasih se je zgodilo, da sem morala sama voditi pogreb, ker ni bilo duhovnika. Naši zamorci imajo navado, da pokopljejo svoje umrle tako, kot so prišli na svet. Ko je nekoč umrla ena naših učenk, sem ji nesla obleko, da je ne bi gole pokopali. Na smrtni postelji smo jo krstili. A glej, nihče mi ni hotel pomagati pri oblačenju. S trudom sem jo oblekla in položila na gola tla, na glavo pa sem ji položila bel venček. Nato pa sem razložila domačinom, da mi katoličani pokopavamo svoje drage na ta način, ker spoštujemo tudi mrtvo truplo.

Še eno veselje smo doživele. Posrečilo se nam je dobiti dovoljenje, da smemo stalno obiskovati rudniško bolnišnico za domačine. Doslej ni smela nobena ženska tja. Tako smo iztrgale že nekaj neumrjočih duš iz oblasti hudobnega duha.

Leta 1937. je pričel potujoči misijonar obiskovati od časa do časa tiste misijone, ki niso imeli stalnega misijonarja. Navadno je ostal v misijonu teden dni. Krstil je katehumene, ki so bili pripravljeni. Istega leta so ustanovili pri sv. Patriciju tudi Družbo sv. Ane. Njen namen je, da članice pomagajo misijonarjem in obiskujejo bolnike po domovih in bolnicah. Danes šteje ta družba 41 članic. Tudi nam je ta družba v veliko pomoč.

Leta 1938. smo priborili spet en razred in eno malo sobo za sestre. Bilo nam je skoraj žal zapustiti staro garažo, ki nam je nudila zatočišče sedem let in ki nas je tako zelo spominjala na Betlehem in njegovo revščino.

Leto 1939. je bilo posebno blagoslovljeno za naš misijon. Prevzvišeni gospod škof nam je poslal stalnega misijonarja. Veselje pa je kalila misel, da nimamo sobe, kjer bi ga sprejeli. Sila je najboljša učiteljica. Opredelile smo zakristijo z zastorom in imele smo sobico. Novi misijonar je bil vesel in zadovoljen, čeprav so bila tla iz cementa. Z dnevno sveto mašo in pogostim svetim obhajilom se je pričela za naše kristjane nova doba. Med sveto mašo glasno molijo in pojo v zboru. Vse je pobožno, preprosto in lepo.

V tem času smo imeli že kar lepo število katoliških otrok. Ustanovili smo Družbo Angelov varuhov. Pogosto sveto obhajilo in tedenski shod vzpodbujajo k dobremu. Težje je pridobiti moše. Posrečilo se nam je ustanoviti zanje Družbo presvetega Srca Jezusovega. Odprli smo tudi tri nove postojanke. Ena izmed njih je sedaj samostojni misijon.

Naraščajoče število učencev je zopet sililo k zidanju. To pot smo z veliko težavo zgradili dva nova razreda z verando in čez leto dni smo z muko spravili skupaj še za en razred. Leta 1949. smo prizidali zakristijo in nova garaža je nadomestila staro.

Po drugi svetovni vojni nam je skupina evropskih gospa pomagala, da kuhamo našim otrokom juho v mrzli zimi. Sprva smo kuhali kar na prostem.

Močni mrzli vetrovi pa so nas pri kuhi ovirali. S pomočjo našega starega katehista smo postavili zasilno kuhinjo z dvema velikima kotloma. Nekaj časa za tem smo prejele tud od vlade denarno pomoč za šolsko kuhinjo. Ta podpora je bila v uspešno pomoč naši mladini. Ubogi otroci prihajajo povečini tešč v šolo. Uboštvo naših zamorcev je tako veliko, da mnogo družin še danes ne more nasititi trikrat na dan svojih članov. Ko je nova vlada prevzela vso oblast, smo s tem izgubile vsakršno podporo.

Do tedaj smo za nekaj let uživale mir in celo finančno smo se čutile varne, saj je Transvaal Education Department plačeval vse naše učiteljstvo, redovno in svetno. Dobivale smo podporo celo za šolske knjige in opravo, npr. za šolske klopi. Nismo se zavedale tedaj, kako dobro se nam godi. Nevihta pa se je počasi začela zbirati na obzorju. Leta 1954 je izbruhnila. Vzgojni oddelek, ki ga je nova oblast vsa leta oblikovala, je parlament odobril kot zakon za vzgojo domačinov. Opozorili so vse verske ločine, naj svoje šole izroče vladi. Kdor ne bi bil voljan to storiti, postane njegova šola privatna. V primeru, da bi jih vlada kot take odobrila, bi sledila vendarle sistematična redukcija učiteljskih plač — 25 odstotkov vsako leto. Le katoličani so odgovorili, da bodo svoje šole obdržali in jih tudi sami vzdrževali. Aprila 1955., ko je naše učiteljstvo prejelo svojo plačo, je bilo očitno, da se oblast ne šali. Prvih 25 odstotkov plače so odtegnili. Bridko smo to občutili, a ostali zvesti šoli sv. Patricija. Škofje so organizirali pomoč misijonskim šolam le toliko, da plačujejo naše učiteljice štiri mesece v letu; za ostalih osem mesecev pa mora misijon sam nositi odgovornost. Zamorski starši so ubogi, vendar plačujejo majhno šolnino. Prisiljeni smo bili, da iščemo nove vire za kritje finančnih potreb, npr. s skioptičnimi slikami, lepimi filmi, s prodajo stare obleke. Težave so ogromne. Zdi se mi, da je čudež božje Previdnosti, da se naše misijonske šole vzdržujejo tako že devet let. Zvestoba naših učiteljev je izredna, junaška. Ostali so v misijonskih šolah, čeprav so jim ponudili mesta v drugih šolah s celo učiteljsko plačo.

Težave pa povzroča tudi učni jezik. V naglici smo morali zamenjati angleščino s setswana, ki je materinščina večine naših učencev. Sprememba ni lahka. Naše učiteljstvo je študiralo v angleščini. Tudi ni imelo nobenih učnih knjig v setswana jeziku.

Medtem so krajevne oblasti določile nov teritorij — African location za domačine. Namen je potisniti domačine v Mohlakeng - zamorsko naselbino. To preseljevanje traja že deset let. Stara naselbina je skoraj prazna. Bilo je potrebno, da smo sezidali cerkev v novi naselbini. Domačini sami so jo zidali pod vodstvom našega gospoda misijonarja. Cerkev je preprosta, a vendar lepa hiša božja. Izbrali so Našo Gospo Afriško za patrono. Cerkev so blagoslovili 3. septembra 1961. Od tedaj število katoličanov stalno narašča.

Vložile smo prošnjo tudi za šolo v novi naselbini, a krajevne oblasti so nam jo že štirikrat odbile. Leta 1962 nas je država obvestila, da smemo sprejemati samo katoliške otroke v naše šole. Trenutno imamo 530 učencev. V učiteljskem zboru je 9 učiteljskih moči: dve redovnici uršulinki, dva učitelja domačina in pet učiteljic domačink. Poleg pouka v šoli poučujeta redovnici stalno še katehumene, otroke in odrasle, vodita verski pouk za mešance (bel oče in črna mati) in za zamorska katoliška dekleta in fante, ki obiskujejo državno srednjo šolo.

Dogodišcine misijonarja o. Čuka^V

Objavljamo dve poročili priljubljenega slovenskega beneškega misijonarja o. Emila Čuka, ki deluje v Tanganiji. Prvo je že starejše, z njegovega prejšnjega misijona, drugo pa iz novega.

Kakor sem obljubil pred kratkim, se skušam tega držati, in vam pošiljam novo poročilo. Ne vem sicer, kako bo izgledalo, ker me nova dela v zadnjem času zelo utrujajo.

Preteklo nedeljo, 26. avgusta, sem slovesno krstil 29 odraslih. Tako je zdaj moja krščanska skupnost dosegla številko 924. Upal sem, da bo letos žetev boljša. Imam pač samo tri ljudske šole (zakaj, to bom pozneje povedal), zato uspeh ni bil večji. Vendar pričakujem, da bom • Božiču lahko otel še nekaj duš za Kristusa.

Prihodnjo soboto, 1. septembra, bo prišel g. škof podelit sveto birmo 35 birmancem in me pozdravit, pred odhodom v Rim na cerkveni zbor.

Učenci naše ljudske šole so že več kot mesec dni na počitnicah. Dne 3. septembra bodo pa spet zasedli šolske klopi. Ta dan je tudi farni praznik našega misijona, ki je posvečen sv. Piju X.

Pripravljamo se na Misijonsko nedeljo in na II. vatikanski cerkveni zbor. Bosta to dva dogodka velikega zgodovinskega pomena, ki bosta zdramila duha vernikov in vseh, ki dobro mislijo. Cerkveni zbor bo obravnaval široke aktualne probleme vesoljne Cerkve. Misijonska nedelja pa nam bo prikazala podrobne težave misijonske Cerkve: poplavo protestantskih sekt, razširitev mohamedanskega vpliva, komunizem, težave ob novih političnih ideologijah, neprimerna sredstva, pomanjkanje osebja, verska preganjanja tudi v misijonskih deželah.

Predložim vam dve statistiki iz Iringe: v letu 1-949, ko sem dospel semkaj, je 40 misijonarjev skrbelo za dušno pastirstvo med 400.000 prebivalci, od katerih je bilo samo 27.222 katoličanov, raztresenih na površini približno 30.000 km². Danes, v isti ogromni škofiji, nas deluje 54 duhovnikov. Je torej 14 misijonarjev več. Ampak tudi prebivavci so presegli 450.000 in krščanska skupnost je narasla od prej navedene številke na preko 135.000. Zraven pa misijonarji, že v letu 1946 povečini starejši, danes niso kaj mlajši. Misijonskih postaj je takrat bilo 19, danes jih je 32.

„Kristusova Cerkev“

Ta primer škofije Iringa naj velja tudi za vse druge.

Vsi škofje priporočajo svojim misijonarjem, naj ne delajo preveč, naj bodo zmerni v svojih naporih in naj mislijo nekoliko bolj na lastno zdravje. Kako naj jih ubogamo, ko je pa vedno toliko dela? Nikoli ne utegnemo vsega narediti. Se trudimo na vse načine, se prizadevamo, vsak skuša delati za dva... So pa tudi drugi, ki po drugih potih delajo za isti cilj, mahajo s križem kakor mi. Vendar je njihov križ gol, brez Križanega in ob tistem križu ni presladke Device Marije. Ob naših šolah rastejo še druge šole in ne daleč od naših cerkva druge cerkve: oboje, šole in cerkve so protestantske, ki so lepo opremljene in dobro založene s finančnimi sredstvi!

Računamo, da je samo v Južni Afriki 511 protestantskih skupin. V Mbeyi, glavno mesto pokrajine, kjer delujem jaz, je 14 protestantskih sekt, ki se medsebojno grizejo in trgajo „scela“ narejeni Kristusov plašč.

Pred časom sem vam omenil Anglikansko Cerkev. Danes se mi nudi prilika, da omenim nekoliko „Kristusovo Cerkev“ (Church of Christ), katera ravno v zadnjem času skuša preplaviti moj delokrog. Da so se lahko usidrali, so morali kupiti posestvo družine Cormack, katero že poznate iz mojih pisem. In da so kupčijo izpeljali, se niso ustrašili prositi svojih „bratov“ v Ameriki za 28 do 35 tisoč dolarjev. Ob cesti Iringa—Mbeya so zgradili sedem šol in cerkva, za katere so za vsako prosili od 1.000 do 7.000 dolarjev. Zagotavljam vam, da nobena ni vredna 200 dolarjev! Za g. Toma Dockery-ja, misijonarja, ki išče možnosti, da bi odprl sirotišnico v Tanganjiki, zahtevajo 150 dolarjev mesečne plače in drugih 2.000 kot fond za stroške njegovih potov. Njihov poziv se zaključuje takole: «To delo potrebuje vaših gorečih molitev in delavnih rok. Prosimo vas, molite, da ga bo Gospod blagoslovil in da se bo Evangelij kmalu razširil preko vse Afrike, kakor vode, ki napolnjujejo morje!»

In jaz sem sam proti njim! Se naj ustrašim? Ne! Tisti, ki dela za Kristusa, se ne sme ustrašiti!

„Hoditi z roko v roki“

je prestava gesla, ki ga slišimo vsak dan po radiu Tanganjika: Kuend beg, kwa beg! S to frazo hočejo vbiti v glavo vsem prebivalcem Tanganjike točen program in jasen ideal: vzajemnost, sodelovanje, združenost, vsak za vse in vsi za enega. Evropejci, Azijati in domačini morajo delati v slogi za zgraditev Tanganjike!

Tudi spričo tega principa, smo skušali doseči v tem letu od domačinov večje sodelovanje pri vaških šolah. Ta problem je nujen in zelo velik. Precejšnje število škofij in župnij je prešlo od vodstva misijonarjev pod vodstvo škofov in škofijskih duhovnikov. Zato je prav, da problem samozadostevanja vsaj v nekoliko rešijo tisti, ki so bili deležni vseh dobrin. Na neki konferenci vseh škofov Tanganjike v mesecu maju se je zelo priporočalo, prositi Afrikance za kar največje sodelovanje, „čprav dobro vemo, da se bomo znašli prej ali slej pred težavami; a te težave bo treba tako ali tako premagati“.

V svojih vaških šolah sem prosil, naj si vsak učenec kupi dve najbolj potrebni knjigi in naj pomaga z 1 šilingom na mesec. Navzlic temu več kot polovica stroškov ostaja na mojih ramenih. Krajevna oblast in prebivalci so dobrovoljno sprejeli predlog: „Ti, oče, se trudiš preveč. Na koncu koncev je šola v izključno korist naših otrok!“ In potem? Napravilo se ni ničesar. Nasprotno, kakšen manjši oblastnik me je čez nekaj dni vprašal: „Zakaj moramo plačati?“ Odgovoril sem: „In jaz, zakaj naj bi sam vzdrževal tvojo šolo?“ Zaključek: Letos sem odprl samo tri vaške šole, in čez mesec dni bom zaprl še te, ako ne dosežem potrebnega sodelovanja.

Kisinga, 10. julija 1965.

Pravkar sem podpisal letna in dodatna statistična poročila in olajšano zavzdihnil: „Končno bom le mogel pisati sorodnikom in dobrotnikom!“ Koliko dogodkov je poteklo, odkar je gobavi Gvido zvedel, da sem prostovoljno prišel v ta kraj iz Sadani!

Ubogi Gvido! Nekoč je bil goreč učitelj naših šol, zdaj pa se že skoro ne more ganiti v svoji koči zraven misijonske postaje. Komaj se je bila ženi odkrila njegova bolezen, je brez obvestila zbežala od njega in se ni več vrnila. Odtlej je minilo 25 let. Kakih pet let že se Gvido ne more več držati na nogah. V lepih dnevih se privleče, kakor se more, do praga; pomika se po kolcolcih in kolenih, ki ga zdaj tudi že bole in krvave. Vzdržuje, oblači in hrani ga zgolj usmiljena ljubezen dobrotnikov, ki mu jo posreduje župnija.

Tudi vid mu peša. Dnevna svetloba mu prebada punčici. Neprenehoma se mi je zahvaljeval, ko sem mu podaril naočnike proti soncu.

Včasih ga obišče tudi evharistični Jezus. Ko ga prejme, ga ne prosi ozdravljenja, marveč zase le vdanosti, pa obilje milosti za nečakinjo, za sestro, ki mu od vseh sorodnikov edina nekaj pomaga, za dobrotnike, za nas misijonarje.

KISINGA

Sadani - Kisinga: pravi vratolomni skok — nad 300 km blatne in nevarne ceste (bilo je v deževni dobi). Vendar smo v enem dnevu, 28. marca, pogoltnili vse te kilometre — z edino pustolovščino, da se je kolo do osi zadrlo v jamo.

Ne bi hotel ponavljati, kar sem vam mogoče že pisal v privatnih pismih. Naj dodam samo kakšno stvar, ki naj vam boljše prikaže moje delo in potrdi, kako resnične so Jezusove besede: „Žetev je pripravljena, a delavcev je malo!“

Kisinga je bila uradno ustanovljena 31. maja 1956, to je pred devetimi leti. Statistika pripoveduje, da je navzlic kratki dobi danes v njej 3.741 katoličanov. Moralo bi jih biti 5.583, pa je bil v preteklih mesecih ves Uvandži dodeljen Čosiju, del Ukinge pa je prešel k novemu misijonu Ikonda.

Zadnjih 12 mesecev je bilo 533 slovesnih krstov. V komaj 3 mesecih sem jaz sam že krstil 160 duš. Tega leta je bilo slovesno sklenjenih 23 zakonov; 5 od teh sem blagoslovil jaz. Birmancev je bilo 307.

Če odgovarja resnici anketa, ki so jo izvedli moji učitelji, ne dosega število protestantov v župniji niti 2.000, kaj šele 9.000, kakor sem morda poročal v enem prejšnjih pisem. Ostanek prebivavstva (ok. 25.000) je še v javnem poganstvu, vendar je zelo naklonjen katolicizmu. Za dokaz naj zadoščajo naslednje ugotovitve:

a) Po 70. letih premikanja se niso luteranci, ki so si domišljali, da imajo v rokah celo Ukingo, dvignili do števila katoličanov, doseženega v komaj devetih letih obstoja Kisinge.

b) Protestantski starši prinašajo svoje otroke k našemu krstu.

c) Množe se primeri zapuščanja protestantizma.

d) Naši katehumenati krasno cveto.

e) Celo v protestantskih šolah je večina učencev katoliških, ali se vsaj udeležuje naših tečajev verouka.

f) Od časa do časa nas ljudje po svojih poglavarjih prosijo, naj tu ali tam odpremo svojo postajo in šole.

Kakšna škoda, da se ne da napraviti več; to pa zato, ker primanjkuje sredstev, predvsem pa zato, ker je premalo delavcev. Tako kot o. Angelo, ki ga nadomeščam med njegovimi počitnicami v Italiji, sem tudi jaz sam: vse delo v Kisingi pritiska na moja pleča.

V nedeljah nikdar ne morem spovedati vseh, ki to žele. Pri tem je pomisliti, da pridejo k zakramentu sv. pokore oddaljeni ljudje že v soboto zvečer, potem pa prenoče v misijonu.

O. Emila Čuka novi misijon Kisinga; cerkva z zasilnim stolpom.

KRŠČENI KRSTITELJ

Ne mine nedelja ali praznik, da ne bi bilo treba krstiti kakega otroka. Na farno proščenje (31. maja: Marija, Kraljica vesoljstva) sem krstil 18 odraslih; 29. junija 11; 3. julija je škof podelil birmo 137 novokrščencem, oktobra pa je bilo birmancev 170.

24. maja sem po urici vožnje z Landroverjem in dobri uri pešačenja gor in dol po hribih prišel v cvetoče središče Imeke. V cerkvi sem ostal od 8 zjutraj do 3. popoldne. Od mraza sem trepetal ko šiba na vodi, kajti do kolen in više sem bil premočen zaradi hoje po visoki travi, ki jo je opral nočni dež. Navzlic temu sem bil zadovoljen, tako zadovoljen, da sem dodal 50 šilingov zbirki, ki naj ljudem omogoči pokriti cerkvico s pocinjenimi ploščicami; po stavili so jo sami, pa je še pod slamnato streho. Tistega dne sem s krstom prerodil 44 otrok!

Preden sem se poslovil, je začelo deževati. Pred nalivom me je ščitil samo klobuk; tako sem v obratni smeri napravil jutranjo pot do kraja, kjer sem pustil Lan-rover, ki sem mu kolesa spel z verigo. Prepuščam vaši domišljiji podobo, kako je krstitelj sam prejel svoj krst.

Domov sem se vrnil v mraku. Šele potem, ko sem se umil in preoblekel, sem se spomnil, da moram ta dan še jesti. Kljub temu sem bil srečen. O, kako srečen! Tako srečen, da tistega dne niti nisem čutil glavobola, ki me navadno muči. Upam, da sem po tolikih napakah vsaj ta 24. maj prebil manj slabo.

Na sam večer birmanja so se pojavili ljudje, ki naj bi jih vpisal v katehumenat. Moral sem jih odpraviti domov, zakaj zaloge živeža so bile izčrpane. Trideset katehumnov, ki sem jih krstil, je porabilo 18 vreč moke in ne vem koliko vreč krompirja. (Črnci plemena Wakinga se hranijo skoro izključno s krompirjem). V pokrajini krompirja že dobim ta sadež, ne pridem pa do koruze, niti za svoje...piščance. Moram jo nabaviti iz oddaljene Uhehe, kjer stane zdaj vreča ok. 3.000 italijanskih lir; za prevoz enega samega kamiona najbrž ne bi bilo zadosti 80.000 lir.

Vem, da so drugi po naši reviji ali drugih publikacijah prosili in prejeli lepe podpore, npr. za postelje v kolegijih al za pluge njihovim katoliškim družinam itd. Jaz si ne upam prositi, „Mendicare erubescō“ (Sram me je prosjačiti). Zaupam v Kraljico vesoljstva, zavetnico Kisinge, ki bo gotovo znala priti na pomoč tem ljudem, saj pozna njihovo vdanost in njihovo željo, da se pridružijo četam Njenih zvestih.

Pa tudi zaslužijo pomoč! Pomislite: samo zato, da so deležni pouka v katekizmu, zapuste svoja polja, zapuste svoje domove, pridejo na misijonsko postajo za en mesec (in tudi več) in se prilagode življenju, kot ga živi študent, dasi so zreli možakarji ali matere z otrokom v naročju. Da se varujejo pred nočnim hladom (v teh dneh vstajamo v slani), se zadovolje z nekaj vrečami. Kadar meni ni mogoče poučevati katekizem, se ponudi kdo od njih, ki zna brati in dovolj verouka, da me nadomesti.

Afriška liturgija

1.) Učitelj Zaver Mehenge iz Ivave je za véliki teden pokrtil razpelo in pokrtil podobo Brezmadežne — z rožnatim robcem, na katerem je prevladovala violična barva.

2.) Moj naslednik v Čosi je bil brez zrca kadila, pa je v vstajenjsko svečo porinil pet dolgih in močnih trnov.

3.) Splošno je znano, da je med krstnimi obredi tudi predaja prižgane sveče. Neki moj sobrat je lepega dne krščeval v vaški šoli. Izkazalo se je, da ni niti drobca sveče. Kaj storiti? Medtem ko je izgovarjal obrazec: „Prejmi gorečo luč...“, je potegnil iz žepa prižigalnik, ga prižgal in takega izročil botroma.

Teh in podobnih liturgičnih sprememb II. Vatikanski cerkveni zbor gotovo nikoli ne bo odobril. Nedvomno pa jih bo odobril in blagoslovil Jezus, ki po nauku sv. Pavla bolj kot kdor koli drug postane Jud z Judi, Grk z Grki, Afrikanec z Afrikanci.

„Kar daš za misijone, boš sam imel,
česar pa ne daš, bodo imeli drugi.“

(Baraga)

ŽALOSTNI POLOŽAJ ŽENE V UGANDI

P. Eddy Roberts je misijonar slovenskega porekla iz ZDA, na misijonski postaji Masaka v Ugandi. Za svoje prijatelje in dobrotnike v Združenih državah objavlja pisma v razmnoženih in iz enega posnemamo popis, kakšen je položaj žene v ugandski deželi.

Zgodbo pričenja s sliko o črnski deklici Kristini. Pravi, da je zelo lepa, pridna in blaga. Seveda hodi že v šolo in vsako nedeljo prejme sv. obhajilo. Na poti v šolo mora vsak dan mimo cerkve; naglo stopi v svetišče, da počasti presv. zakrament, kadar pa je cerkev zaprta, se ustavi za kratek čas, pokriža in moli nekaj trenutkov — nato pa pohiti naprej. Gotovo je, da si vsi v misijonu želijo, da bi deklica ohranila to svojo lepo pobožnost in nedolžnost.

Kajti okolica, v kateri je bila rojena in živi, je zelo nasprotna nazorom krščanstva. Mogli bi reči, da je življenje v Ugandi takšno, da je skoraj nemogoče, da bi deklica mogla ostati to, kar je. Življenje v družini sloni namreč na načelu očetovega patriarhata; v družini je mož ženi visoko nadrejen. Žena se obrača na svojega moža z besedami: „Omwami wange — moj gospodar“. Kadar žena govori z moškim, mora poklekniti. Misijonarjem je zelo nerodno, ko žene in deklice poklekujejo pred njimi; sicer je navada lepa, toda misijonarji se trudijo, večinoma zaman, da bi vsaj starejšim ženskam preperečili poklekanje. Običaji in navade so globoko zasidrane. Treba se je bilo kar sprijazniti s tem načinom pozdravljanja in govorjenja.

Kadar se deklica rodi, je predvsem lastnina očeta. Še sedaj očetje popsujejo vzgojo sinov, hčerke pa ostajajo brez prave vzgoje, zlasti brez šolske. Mlade žene nimajo izobrazbe in pogojev, ki bi jim omogočali primeren zaslužek. Vsa vzgoja dekleta služi samo temu, da jo pripravijo za poroko. Dasi so se razmere nekoliko spremenile, še vedno za žensko ni drugih ciljev kot rodnja otrok — služijo samo za materinstvo. Dokler se dekcle ne poroči, ima oče nad njo vso oblast.

Če se mladenič vname za dekleta, oče ne bo dal dovoljenja za poroko, dokler bodoči zet ne plača očetu „cene za nevesto“. Oče terja povračilo za vse stroške vzgoje, točno zna povedati, koliko je izdajal za obleko, prehrano... Očetje večinoma pretiravajo v cenah, da bodoči „zetje“ ne zmorejo spraviti skupaj toliko denarja. Če je fant zaposlen v navadnem obratu, zasluži dnevno približno eno tretjino dolarja; izurjen delavec more zaslužiti pribl. en dolar. Mora pa zato živeti v glavnem mestu, kajti samo tam je nekaj industrije in prilike za primerno zaposlitev. Za prehrano in stanovanje v mestu bo izdal toliko, da ne bo mogel prihraniti dovolj za „nakup“ neveste. Navadno se vse zaključí tako, da dekcle postane nezakonska mati; seveda tudi tako fant ne more poročiti dekleta, dokler ne plača določene cene.

Kadar se nezakonski otrok rodi, ne pripada materi, ampak fantu — očetu. V Ugandi ni matere, ki bi se upala temu upreti. Prežeta je s tolikim spoštovanjem do očeta svojega otroka, da se mu pokori v vsem. Žena, ki bi se temu uprla, bi preveč žalila „duhove“, ki bi otroka začarali in povzročili njegovo smrt.

Oče ni z ničemer navezan na maer svojih otrok. Živi svobodno, navadno celo v mestu in tam lahko sklepa nova poznanstva in zveze. Pogosto se zgodi, da fant dekleta zapusti in otroci z materjo preidejo v last dekletovega očeta. Dekle ne prejema ničesar od očeta otrok in zavisi od ljubeznivosti in naklonjenosti staršev in bratov ter sestra. Starši pogosto izvajajo pritisk na dekleta, da naj si poišče drugega „zaročenca“, toda to je zelo težko, ker si nikdo ne želi skrbeti za otroke tujega očeta. Vse se navadno konča tako, da najde dekle ljubimca, ki ji pusti spet nekaj otrok.

Matere zaidejo pri tem v stiske in si morajo pomagati, kakor je pač mogoče. Začne se žalostna doba ponižanja in izrabljanja deklet — mater. Odhajajo v mesta, kjer zapadajo še globlje.

Strašen konec zgodbe o zapostavljanju žena v tem delu Afrike.

Oblasti se trudijo, da bi zboljšale položaj žene v sodobni afriški družbi, vendar so sadovi le majhni. Nikakor ni mogoče zadušiti načina, kako moški žene izrabljajo. Seveda se bo mnogo spremenilo, ko se bodo uveljavili nazori in nauki, ki jih sedaj prejemajo dekleta po šolah, kajti pouk je obvezen tudi za dekleta. Iz šole bodo prihajala nova dekleta, ki se bodo mogla posvečati raznim poklicem. Na misijonskih postajah bodo izobrazena dekleta mogla služiti kot učiteljice ali kot bolničarke. Nekatere bodo postale celo redovnice. Misijonarji menijo, da v očeh domačinov najbolj dvigajo ugled žene redovnice — domačinke. Pogled na redovnico popolnoma ubije pri domačinih naziranje, da je ženska res podrejena moškemu.

M. Ksaverija Lesjak OSU (leva) v družbi z južnoafriškimi ženami

PO TRIDESETIH LETIH V DOMOVINO

Slovenska misijonarka s. ANICA MIKLAVČIČ iz družbe kanosijank je vsem našim bralcem dobro znana. Doma je iz Trsta, deluje pa v Tokiu na Japonskem. Lani je obhajala petdesetletnico življenja, od katerega pa je že skoraj trideset let preživela v misijonih. V Trstu ji še živi 86-letna mama, ki jo je kot dvajsetletna zapustila, ko je stopila v samostan in odšla v misijone. Predstojniki misijona so jo zdaj poslali na oddih v Evropo in na obisk k materi... Iz misijonarkinih pisem v zadnjem letu najprej prikažemo bralcem njeno življenje in delovanje na Japonskem, potem pa njeno potovanje v Evropo.

Tokio, 8. novembra 1964.

„Lepo se vam zahvalim za vaše molitve k mojemu življenjskemu jubileju! Č.g. Wolbang mi je tudi čestital in priložil 'jubilejni ček' za 50 dolarjev in še paket nabožnih predmetov za naše deklice.

Rada bi vam kaj več napisala o mojem in našem misijonskem življenju in delovanju. Na Japonskem, kot veste, misijonsko delo le počasi rojeva sadove;

Misijonarka s. Anica Miklavčič v družbi svojih ljubljenih Japonk pred lurško votlinico in na izletu po Tokiju

tu lovimo posamezne ribice, ne pa z mrežo kot kje drugje... Moje največje veselje je poučevanje krščanskega nauka med našimi dekleti. Rade poslušajo božjo besedo, a seme le počasi klije in marsikdaj je zamorjeno ter ne rodi sadov. Veselo hodimo tudi v bolnišnice prinašat bolnikom ljubezen Kristusovo in z njo tudi luč Kristusove resnice, tu in tam tudi luč Njegove milosti... Pred kratkim sem krstila 75-letnega Japonca na ime Jožef. Noge mu več ne služijo in je primoran biti vedno v postelji. Ko sem ga zadnjič obiskala, sem mu prinesla lepo Marijino svetinjo, ki si jo je postavil na častno mesto. Dejal mi je: „Zdaj se vrše v Tokiu olimpijske igre in vsi se pehajo za zlato medaljo. Jaz jo pa že imam... take tam noben ne bo dobil...!“ — Obiskujem tudi 29-letnega mladeniča, ki je bil že nekaj let profesor na juzuitski tokijski univerzi, pa je težko zbolel na tuberkulozi in ni dosti upanja, da bi se rešil. Vest o njegovem slabem stanju ga je zelo potrla, a po več mesecih naših obiskov je vdam v voljo božjo. On je že katoličan. — Za božič gredo naše učence prepevat v bolnice božične pesmi, katere bolniki poslušajo po mikrofону, me pa tačas hodimo po sobah in delimo božične spominke in skromna darila. — V šoli imamo tudi Vincencijevo konferenco, pri kateri tudi jaz sodelujem. Pomagamo številnim ubožnim družinam, ki pridejo vsako soboto k nam, poslušajo božjo besedo in molijo z nami rožni venec. Večina so ti reveži še pogani. Ne silimo jih k spreobrnjenju, h krstu, a božja milost v njih srcih in spoznanju deluje in marsikaj v svojem življenju spremene, da je bolj po božji volji. Bog daj, da bi se vsaj pred smrtjo odločili tudi za sveti krst!“

Tokio, 5. maja 1965.

„Z velikim veseljem sem po č.p. Kosu SJ prejela letošnji dar iz sklada za vse slovenske misijonarje! Iz vsega srca se vsem zahvaljujem! Denar sem namenila za gradnjo našega japonskega noviciata, s katerim bi rade letos začele, kajti velika je potreba po dobrih in svetih poklicih.

Tudi na Japonskem se začne novo šolsko leto meseca aprila. Za letoš smo sprejele okrog dvesto novih gojenk, ki so prišle k nam iz raznih poganskih mešanih šol. Doslej še niso imele nobenega stika in nobenega pravega pojma o krščanstvu; odslej se jim bo dan za dnem bolj na široko odpiral pogled v ta svet nadnaravnega življenja. Zelo rade vse sprejemajo, rade v kapeli molijo, še po molitvenikih naših sester v klopih stikajo in velikokrat sem že zalotila katero, ki je molila križev pot, začeni pri zadnji postaji... Kot sem vam že zadnjič omenila, so spreobrnjenja, se pravi, krsti, zelo redka stvar, a po drugi strani je pa tudi res, da se marsikaka učenka, ki o njej nismo v šolskih letih nič upale, kasneje spreobrne in postane vnetá katoličanka. Prav pred kratkim sem doživela: 'Sestra, me več ne poznate? Jaz sem Ivana, za veliko noč sem bila krščena!' — tako me je pozdravila in razveselila bivša učenka, katere se že skoraj nisem več spomnila...“

Tokijo, 15. junija 1965

„Spet se vam moram najprej zahvaliti za misijonski dar, ki ste mi ga še posebej poslali in ga nisem prav nič pričakovala, dasi je neizmerno dobrodošel. Vsak dan se pri sv. maši spominjam naših dobrotnikov, ki naj jim Bog res obilno poplača! Razveselila me je tudi vaša vest, da ste v redu

Brat in sestra misijonarka. P. Albin je bil trideset let na Kitajskem in nato v Pakistanu; tudi s. Anica je delovala prej na Kitajskem, zdaj pa že kakih petnajst let na Japonskem. S. Anica je obiskala brata Albina, ki je zdaj v Italiji, pa tudi njuno 86-letno mamico, ki leži bolna v Trstu, rojstnem kraju obeh misijonarjev

prejeli naš paket, ki smo ga naročile poslati iz Hong-Konga s stvarmi za vaše misijonske prireditve.

Danes vam prihajam s prav posebno novico: Po skoraj tridesetih letih odsotnosti bom mogla obiskati svojo domovino in pozdraviti mojo mamico in brata misijonarja, ki se sedaj mudi v Italiji. Kako veselo bo snidenje tudi z Marijinimi družbenicami v Trstu, od katerih se me mnoge še spominjajo iz časov, ko sem bila še med njimi. Potovanje mi je prišlo povsem nepričakovano, ker ni v navadi v naši družbi, da bi sestre iz misijonov hodile v domovino. A naša generalna predstojnica, ki je bila letos tu pri nas na obisku, je zame tako odločila. Najprej bom šla v Hong-Kong, kjer upam srečati sosestro Ernesto Kosovel; njena sestra je v tržaški Marijini družbi poverjenica za Kat. misijone. Seveda je moja trdna želja, da grem spet nazaj v misijone, in to čim prej. Prosim, spomnite se me v molitvah, da se tudi to poglavje mojega življenja vse po božji volji izvrši!“

Karachi, Pakistan, 7. avgusta 1965

„Kakor vidite, vam pišem s potovanja proti Evropi. Preden sem odpotovala, sem prejela vaše pismo, a vam radi pomanjkanja časa nisem mogla odgovoriti. Na ladji mi je bilo pa doslej tudi nemogoče pisati, ker sem se radi morske bolezni precej slabo počutila.

Japonsko sem zapustila 18. julija. Francosko letalo me je v treh urah preneslo v Hong-Kong. Pomislite, kakšno iznenadenje zame, ko na letališču zagledam tri naše sestre, med katerimi se mi je zlasti ena posebno ljubeznivo nasmihala in me po italijansko vprašala, če jo poznam, nakar sem ji jaz odgovorila, da jo poznam in sicer iz slik v Kat. misijonih. Bila je moja sosestra Ernesta Kosovel, ki je nisem nikdar preje v življenju srečala. Cel dan sem bila z njo skupaj v naši tamkajšnji postojanki, naslednjega dne sem pa šla z njo v Canossa Hospital, kjer ona deluje. Povedala mi je zgodbo svojega misijonskega poklica. Kot dekle me je videla med družbenicami v Trstu in čula, da grem v misijone, potem mi je pa skoraj nevede sledila v isto družbo in prav tako v misijone. Ko je ona v našo družbo vstopila, sem bila jaz že na Kitajskem. Poslovili sva se v upanju, da se ob mojem povratku spet snideve.

23. julija ob šestih zvečer sem se vkrcala na ladjo 'Asia' v družbi še druge sestre kanosijanke, ki tudi potuje v Italijo preko Trsta. Naša družba ima v Milanu svojo glavno hišo. V Trst dospemo 20. avgusta. V Hong-Kongu se je vkrcal tudi japonski frančiškan, ki gre v Rim študirat. Tako imamo vsak dan sv. mašo in tudi priliko govoriti po japonsko, saj je to jezik, ki je zdaj zame najlažji. . . Imam pa priliko govoriti še več drugih jezikov na tej ladji, ki je prava mešanica narodov; angleško, kot mednarodni jezik; italijansko, ker so mornarji skoraj vsi Tržačani; kitajsko, ker potujejo z nami tudi tri novinke s Formoze, ki gredo v Rim v noviciat. Le slovenščine ne morem na ladji z nikomer govoriti. . . Sem dobre volje, kljub nemirnemu morju. — V Džakarti na Javi se nam je pridružil še en misijonar, Ksaverijanec, torej iz iste družbe kot moj brat Albin, ki ga prav dobro pozna. Vkrvalo se je pa tudi pet uršulink, ki dobro poznajo m. Deodato Hočever OSUrS. V Bombayu pa se nam je pridružil celo škof, msgr. Battaglierin iz Pakistana, tudi iz družbe Ksaverijancev, velik prijatelj mojega brata Albina. Gre v Rim na koncil.“

„Šele danes nadaljujem pismo. Vse v čast božjo, tudi ta morska bolezen, ki me zelo zdeluje. Nisem mislila, da bo tako huda. Od Karachija do Džibutija je bilo najhuje. Morje je silno valovito radi monzumov, ki prav v mesecu avgustu in septembru radi tod divjajo. Na ladji potuje tudi papeški internuncij iz Karachija, msgr. Zupi. Ko sem šla danes prvič po nekaj dneh malo na zrak na krov, me je internuncij srečal in ustavil: 'Ste vi tista sestra, ki je bila tako slaba te dni?' Sem torej morala imeti posebno močno morsko bolezen, da je vest o meni še do visokega dostojanstvenika prišla... Tudi to žrtev in trpljenje z veseljem darujem za mojo drago Japonsko.

Zdaj lahko govorim tudi slovensko, kajti naletela sem na nekega starčka, ki je tudi tržaški Slovenec. Tako bi bilo dovolj družbe, čeprav zelo mednarodne, ako bi človek mogel biti vedno pokoncu. Tako pa največ časa ostane za molitev... Ravno zdaj, ko to pišem, kličejo po zvočnikih vse duhovne osebe na ladji, naj pohite na krov, da se vsi skupaj, duhovniki, redovniki in redovnice, slikamo v družbi z internuncijem in škofom. V nedeljo 15. avgusta bomo imeli na ladji peto sveto mašo v čast Mariji Vnebovzeti. Zdaj je morje že bolj mirno in upam, da bo do Trsta takšno ostalo.“

Vimercate, Italija, 17. oktobra 1965

„Z velikim veseljem se vam po dolgem času spet oglašam. Rada bi vam vse natančno popisala, kako je bilo z menoj, odkar sem se 20. avgusta izkrčala v Trstu. A danes naj vas najprej nadlegujem z nujno prošnjo: Za naše japonske misijone sem naročila dva kipa sv. Frančiška Ksaverija, ki jih na Japonskem ni mogoče dobiti. Rada bi, kajpada, da bi kipa romala z menoj, kajti tako poštnina veliko manj stane. Ne morem pa dvigniti kipov, ne da bi ju preje plačala. Tako vas lepo prosim, da mi pošljete 30 tisoč lir iz sklada za 1966, če smem upati na kak dar iz njega.

Nazaj odpotujem 25. novembra. O mojem snidenju z mamó, Marijinimi družbenicami in drugimi vtisi vam bom več pisala drugič. Danes samo to: Bila sem v Trstu do 17. septembra. Stanovala sem pri naših sestrah in šla skoraj vsak dan v bolnišnico k moji mami, katera me je pa samo za hip spoznala, ker je zelo oslabela pri svojih 86-tih letih. Moj obisk ji je bil v neizmerno veselje. Potem sem šla v Trento in v Rim, kjer me je čakala naša generalna prednica. Zdaj sem pa tu v Milanu, Vimercate, v naši misijonski hiši, kjer imamo noviciat za misijone: več kot 50 bodočih misijonark se zdaj pripravlja za ta sveti misijonski pokle. Ena od njih bo šla že kar z menoj na Japonsko.

5. septembra sem se v Trstu udeležila sestanka Marijine družbe na Via Risorta 5. Kakšno veselje po 30-tih letih prestopiti prag ustanove, ki mi je toliko pomagala k misijonskemu poklicu in odkoder sem že toliko pomoči in molitev prejela v mojem misijonskem delovanju.

A kljub prelepim doživetjem v mojem rojstnem kraju in v hišah naše družbe po Italiji si srčno želim čimprej nazaj v mojo ljubo japonsko zemljo, kjer nameravam ostati do smrti, če Bog da!”

naši misijonarji pišejo...

JAPONSKA

Spet nekaj iz pisem treh slovenskih usmiljenk v deželi vzhajajočega sonca. Poglejmo, kaj je novega iz življenja s. BENJAMINE KARDINAR v pismih poldrugo leto nazaj.

„Obayashi, 31. III. 1964.

Za veliko noč sem doživela veselje krsta šestih mladih novokrščenk, ki sem jim pomagala do te sreče: tri deklice osnovne šole in 3 srednješolke.

V našem zavodu je zadnje dni mir, kajti navihanci otroškega vrta in drevnega zavetišča so zdaj na vsakeletnih dvotedenskih počitnicah. Čez nekaj dni pa se bo spet razlegal veseli živžav. Dispanzer in ostalo naša misijonsko delovnoje pa seveda ne pozna počitnic.

Prejela sem tudi vaše pismo in denarni dar po o. Kosu SJ. Vsemogočni naj poplača vsem dobrotnikom s svojimi blagoslovi — to je naša zahvalna molitev!“

S. Jožefa Zupančič s katoliškima Japonkama

„Osaka, 25. XII. 1964.

Ob koncu oktobra sem bila predstavljena v Osako, v isto otroško sirotišnico, kjer sem že prej delovala devet let. Tam me je čakale veliko nudnega dela, ki pa ga je zmotila „španska“, ki nas je drugo za drugo polagala v postelje.. Zadnje dni je bilo pa treba hiteti s pripravo božičnih daril za otroke. Večino sredstev za nabavo vseh teh daril poklonijo ameriški vojaki, ki so v deželi nameščeni. Trije od njih se za božič napravijo tudi v božička in otrokom dele, kar so darovali in me pripravile. To sirotišnico so namreč sezidali ob koncu zadnje vojne prav ti ameriški vojaki, ki ji zdaj še vedno pomagajo. Sicer sem vam pa o tem že pisala. V sirotišnici je stalno okrog 160 otrok, pa mladih ljudi tja do 17. leta. Lepe možnosti, da lahko vplivamo nanje.“

„Osaka, 11. VII. 1965.

„Pred kratkim je bila v našo sirotišnico dodeljena tudi s Katarina Jančar. Tako sva kar dve slovenski usmiljenki tukaj. Zato pošiljajte samo en izvod KM za obe.

Prijetno ste me presenetili, ko ste mi poslali dvakrat po 50 dolarjev v pomoč. Kako prav nam pride ta denar! Smo namreč pred velikim, nepredvidenim izdatkom. Naša sirotišnica sestoji iz treh velikih, enonadstropnih poslopij, kjer so notranje stene lesene, zunanji omet pa iz cementne mase. Pred kratkim smo ugotovili, da so se bele mravlje lotile stene enega teh poslopij in jih tako poškodovale, da bo treba zdaj vse skupaj do tal podreti, pa novo sezidati. Pravkar smo pričele z izpraznitvijo vse stavbe, kajti prihodnji teden bodo delavci že začeli z zidavo. Hvala Bogu, da nam ameriško vojaštvo tudi pri novi gradnji želi pomagati. A vsaj nekaj moramo tudi same prispevati. Tako nam je zdaj vaš dar čez vse dobrodošel.“

Od s. ZUPANČIČ, ki deluje v mestu Maiko, pa imamo pisma samo od zadnje-

ga pol leta. Prvo je pisano 29. marca, zadnje pa 2. avgusta.

„Prav lepa hvala za dragoceni ček! Zadnje čase v prostih urah obiskujem tudi reveže in bolnike po domovih in v umobolnici. Kako prav mi pride, da imam kaj razdeliti najpotrebnejšim!

Pri nas imamo zdaj vse v japonščini, ne le liturgične, marveč tudi družbene molitve. Naš novi č. g. ravnatelj se pridno uči japonsko. Bom jaz še kdaj doživela slovensko pridigo? Ljubljanski bogoslovci me vabijo, naj obiščem domovino, predstojniki v Jugoslaviji so mi tudi to predlagali, a mislim, da bom prej stopila čez prag nebeške domovine. Dokler pa tega ni, najrajši pri mojih ljubih Japoncih ostanem...

Kot veste, imamo v našem zavodu tudi penzionat za dekleta. Mnoge so se v zadnjem času poročile in tako smo lahko nove sprejeli, skoro same poganke, ki imajo vsak teden po eno uro katekizma, v nedeljo pa gredo k maši. Spreobrnjenja so zelo težavna, vedno težja, ker je mladina danes vse drugačnejša, kot je bila včasih...

Letos imamo na Japonskem velike slovesnosti ob 350-letnici japonskih mučencev in 150-letnici najdenja skritih kristjanov, ki so skozi stoletja brez duhovnika — ostali zvesti veri! V Nagasakiju je bila sredi marca slovesna tridnevnica, ki se je udeležilo čez 300 tisoč romarjev z vseh koncev Japonske. Slovesnosti je vodil kardinal Marella, ki je pridigal v precej lepi japonščini. Obiskal je tudi naš zavod. Pri nas je zdaj čez 300 otrok v otroškem vrtcu in 20 deklet v penzionatu. V nedeljsko šolo pride pa še več otrok in mnogi skupaj z mamicami, ki se tudi uče katekizem.

Dela je veliko, novih misijonark pa malo. Naše upanje so japonski poklici, ki jih je, hvala Bogu, kar precej. Molite zanje, da bi ostale zveste!“

FORMOZA

Oglasil se je pred kratkim misijonski zdravnik dr. JANEZ JANEŽ. Sporoča, da je prejel in razdelil obema slovenskima misijonarjema na Formozi naše darove in se zahvaljuje za del, ki je njemu pripadel. Poslal je nekaj novih barv-

nih diapozitivov o ustanovi, ki jo pomaga tako lepo razvijati. Potem pa pravi:

„Na hudujte se nad kratkim in tako uradnim pismom. Moj kirurški oddelek je večji kot prej prvi kirurški oddelek ljubljanske bolnišnice. Tam je šla za vizito cela procesija doktorjev, tu sem pa sam in si lahko predstavljate, kako sem zaposlen. Sem 'stari dohtar' in težki primeri le 'stare' iščejo, tako je mnogo težkih operacij in zdravljenj na meni.

Poročate o pripravah za dvajsetletnico naše tragedije in izseljenstva oziroma begunstva. Sam to dvajsetletnico tudi po svoje praznujem. V nobenem letu moji zapiski ne zaznamujejo toliko operacij kot letos. Ne praznujem le 20-letnice umika iz domovine, ampak tudi 30-letnico moje prve samostojne operacije.

Ne vem, kaj bi vam še pisal. Vedno bolj sem ujetnik bolnice in nič ne vidim, nič ne vem, kaj se zunaj teh bolniških zidov godi...“

Oglasil se je tudi maryknollski misijonar FRANC REBOL MM, ki župničke v Yuanli na istem otoku.

„Lepe pozdrave s Formoze! Pravkar sem prejel pismo moje matere, ki mi sporoča, da mi je Misijonska zveza naklonila sto dolarjev. Prav lepa hvala za vso pomoč. Bog vedno za vse poskrbi; prav zdaj zidam namreč otroški vrtec. Njegova pota so zelo čudovita; kadarkoli potrebujem denar, je dobri Bog tisti, ki poskrbi za dobrotnike.

Ta teden so za tukajšnje šole poletne počitnice. Za nas pa to pomeni še več dela. Večina naših katoliških otrok ima čas za učenje katekizma samo med poletnimi počitnicami in med letom ob nedeljah. To leto imamo pet prostorov za učenje in to v bližini njihovih domov. Vsega jih bo nad sedem sto na petih krajih, obojih: katoličanov in poganov.

Razlog, zakaj imajo otroci tako malo časa med šolskim letom, je v tem, da je premalo srednjih šol za vse, ki bi hoteli opraviti višje študije. Uče se noč in dan, da bi napravili izpite in mogli vstopiti v srednjo šolo. Na

primer: imamo samo eno katoliško srednjo šolo v škofiji Tajčung. Letos se je prijavilo nad 4000 dijakov za sprejemne izpite, toda šola jih more sprejeti komaj nekaj nad 300. Samo tisti, ki dosežejo najvišje rede, morejo vstopiti; seveda ostali niso nesposobni — ni več prostora za vse.

Poletne počitnice so edini čas, ko moremo spraviti vse katoliške dijake skupaj. Vse to je moje delo. Najel sem učitelja za en mesec. Želel bi, da bi bili Vi tukaj, da bi bile tukaj sestre — in potem bi vse šlo v redu.“

V kasnejšem pismu se misijonar spet zahvaljuje za skromno denarno pomoč:

„Pozdrav s Formoze! Prav lepa hvala za dar, ki ste mi ga poslali po dr. Janežu. Bog povrni vam in vsem dobrotnikom!

Smo tik pred binkoštni. Kako čas hiti! Upam, da pride Sv. Duh v obilju nad nas in nas razsvetli ter okrepi za čim popolnejšo službo v Gospodovem vinogradu. Mi moramo vedno iskati novih metod in potov, da pridemo poganom blizu, da jim vero približamo. Naj Sv. Duh razsvetli tudi naše katoličane, da bodo znali ceniti milost sv. vere in sv. krsta, ki so ju sprejeli.“

V Hsinchu pa deluje frančiškanska Marijina misijonarka m. KALISTA LANGERHOLZ, ki nam nekoliko več piše. Zadnji dve pismi sta od 1. junija in 23. avgusta letos.

„Letos nisem več pričakovala daru od vas, zato sem bila nepričakovanih 80 dolarjev še posebno vesela in se vam srčno za to pomoč zahvalim! In kar ponosna sem bila. Zakaj? Poleg Kitajk so v naši samostanski skupnosti misijonarke iz Francije, Nemčije, Anglije in Portugalske, a nobeni iz domovine nič ne pošljejo. Slovenci pa smo med majhnimi, pa vendar zmožni, da vsakemu od svojih misijonarjev vsaj malo pomoči organiziramo...“

Ko mi je dr. Janež poslal denar, je pripisal komaj nekaj besed. Je vedno zakopan v delo. Letos sem bila dvakrat

pri njem in sva malo več govorila. Najprej sem peljala tja na operacijo eno naših sosester in takrat mi je razkazal vse nove stavbe. Drugič pa sem spremila tja mojega brata p. Kalista, ki me je na povratku iz ZDA obiskal na Formozi. Bila sva pa le nekaj ur pri njem. Za kitajsko novo leto sva ga pa midva povabila, da bi prišel k nam, pa se ni upal tisti dan zapustiti bolnišnice. Živi v ljubezni do ubogih in bolnih, vse drugo ga malo zanima, in prav ima!

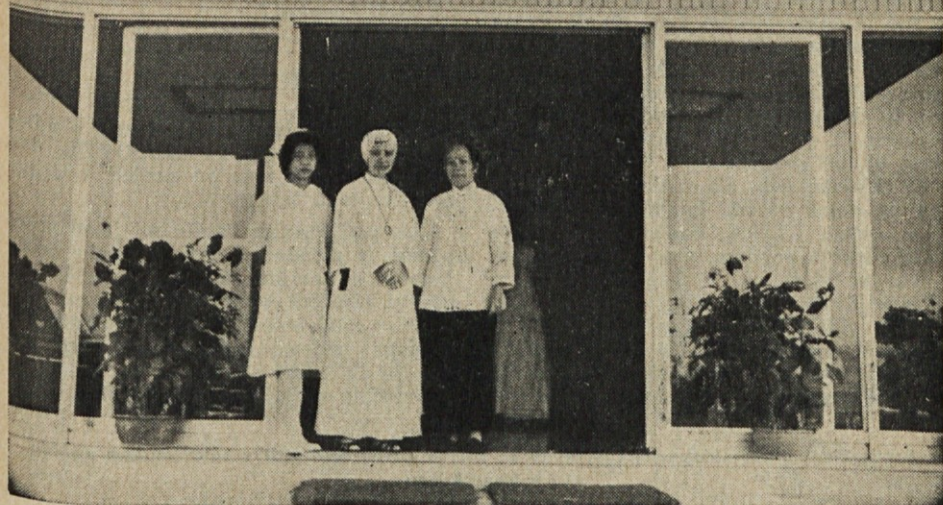
V KM sem nekoč brala, da misli slovensko misijonarko obiskat tudi č.g. Rebol. Do danes njegovega obiska še nisem doživela; verjetno ima ta gospod tudi vedno dela čez glavo. Tako je v misijonih...“

Pravijo, da bo letos za Formozo doba deževja in velikih viharjev. Naš škof je odločil, da pri vsaki maši dodamo še prošnjo za brambo proti viharjem. Me se že vnaprej bojimo. Naša hiša je lesona in od belih mravelj razrta. Popraviti je ni več mogoče. Le podreti jo je še mogoče in novo sezidati. A o tem si ne upamo niti sanjati, kajti najprej je treba dokončati poslopje za noviciat. Če pride tifon, naj kar pride. V božjih rokah smo! Z vašim darom smo kupile strup proti mravljam in upamo, da smo jih za nekaj let ugonobile. Bog vam plačaj!

Sicer pa to niso naše največje nevšečnosti... Vse hujše je, ko vidimo, kako se tukajšnji mladi rod vdaja materializmu in kako hlepi vse po napredku! Naš malik tu, kot vse kaže, ni Buda, saj ga mladi sploh ne poznajo. Malik tu je — napredek! Vsa mladina, naj je nadarjena ali ne, ima možnost ali ne, hoče študirati. Po končani srednji šoli hočejo vsi na univerzo, po univerzi pa ali v ZDA, ali pa v Evropo. Pri tej ihti po napredku pa seveda ni časa za spoznavanje Boga. Mnogo mladih ljudi pride na misijon samo zaradi angleške ure, ki je pri misijonarju navadno zastoj in še pouk je boljši kot pri kitajskem učitelju. Mnogi celo računajo, da jim bo misijonar utrl pot v ZDA. Ko pa ne dosežejo vsega, kar so želeli, že ni več zanimanja za misijon in še manj za katoliško vero in Cerkev!

Pa vse to in toliko drugega temnega nas ne straši. Tako sem tudi jaz

CAROSSA HOSPITAL

E. Ernesta Kosovel iz Hong-Konga (glej poročilo na naslednji strani) pred bolnišnico, v kateri deluje; skuja s sodelavkama

vse počitnice garala od jutra do večera. Strežba bolnikom v dispanzerju, pouk angleščine, tečaj za dekleta in učiteljice, delo v noviciatu — in to v vročini, ki me silno zdeluje. Spodbude pa nas tudi lepi primeri, ki se tu in tam dobe. Tu vam je eden:

Že od otroških dni je Katka hrepene-la po redovnem življenju. Je hčerka zdravnika, ima sedem bratov in sestrá. Zdravnik in žena živita za otroke in jih zares ljubita. Vsi so še pogani, razen Katke, ki so jo krstili še otroka. Po končani gimnaziji ni hotela več študirati, ker se je bala, da bo v materialističnem okolju njen poklic trpel. Lani se nam je predstavila z željo, da bi rada Gospodu služila v našem redu. Pa so starši strašansko nasprotni temu njenemu načrtu. Od dveh njenih sester, ki študirata v ZDA, je letos ena prišla domov na obisk. Ker je trda poganka in zelo

nasprotna Katkinemu poklicu, so ji naročili starši, naj sestro vendarle pregovori in od namere iti v samostan odvrne. Dekle je moralo našo hišo zapustiti in se vrniti domov, kjer so ji dva meseca na vse kriplje skušali ubiti njen ideal. Celo ob nedeljah ji niso dovolili v cerkev. Dvakrat smo poslale k nji v obisk katoliške dijakinje, da bi govorile z njo, a so starši sestanek preprečili. Na vse zabave in družinske slavnosti je morala hoditi, mladeniča iz poštene družine so ji predstavili, da bi se ga oklenila... Pa vse zastoj! Dva dni je tega, kar nam je po dveh mescih prvič pisala in nam svoje preskušnje zaupala. Osamljena je v vsem iskala pomoči pri Bogu. In ne zaman: njena sestra se je vrnila v ZDA. Deklica je zdaj od staršev dobila doovljenje, da sme priti k nam nazaj. Niso ji še dovolili v samostan vstopiti, a prepustimo vso stvar Bogu!"

Na Formozi deluje tudi misijonarka s. ROZARIJA BRILEJ, ki se nam je tudi kratko oglasila iz Tajpeja v začetku aprila lanskega leta. Malo prej se je vrnila iz Evrope, o čemer v svojem pismu poroča:

„Vrnila sem se ravno za Veliko noč, a me je čakalo toliko dela, da do danes nisem imela časa pisati pisma v odgovor na vaše, ki me je zelo razveselilo. Preko dr. Janeža sem tudi prejela ček za 50 dolarjev. Prav vroče se vam zahvalim in naj vsem dobrotnikom ljubi Bog obilno povrne!

V Evropo sem šla malo na oddih in pa na obisk svojih domačih, ki jih nisem videla 27 let. Vsega skupaj sem bila odsotna pol leta, dva meseca na potovanju, štiri pa v Jugoslaviji in v Franciji. Bila sem tudi teden dni v Rimu in videla papeža Pavla VI. Ko nas je sveti oče blagoslavljal, sem prejela blagoslov za vse slovenske misijonarje in misijonarke in molila tudi za vas vse.

Ko je bil dr. Janež odlikovan, sicer nisem bila na Formozi, ampak na potovanju, a sem zvedela za ta dogodek v Franciji, ker so mi sestre s Formoze tjakaj o tem pisale. Vesela sem bila tega priznanja rojaku, ki se res veliko trudi in žrtvuje za bolnike in je poznan po vsej Formozi.“

HONG-KONG

Poglejmo najprej, kaj povesta o misijonarki s. ERNESTI KOSOVEL dve njeni pismi, ki smo ju prejeli v drugi polovici tega leta:

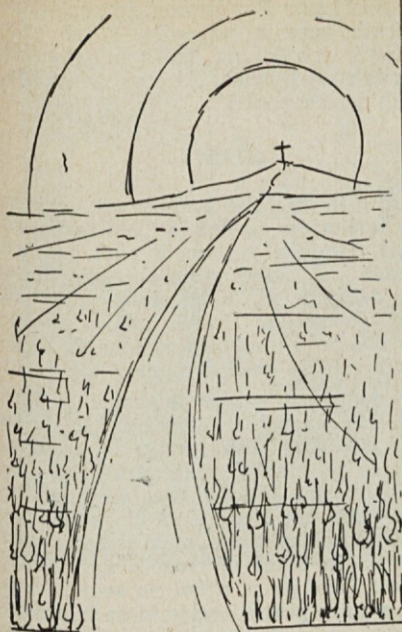
„Gospod Stanko Pavlin mi je prinesel pomoč iz sklada za vse slovenske misijonarje in misijonarke za leto 1964. Bog povrne tisočero vsem dobrotnikom!

Tu v naši bolnici se ne zgodi nič posebnega: sejemo božjo besedo, Bog pa naj ji da rast!

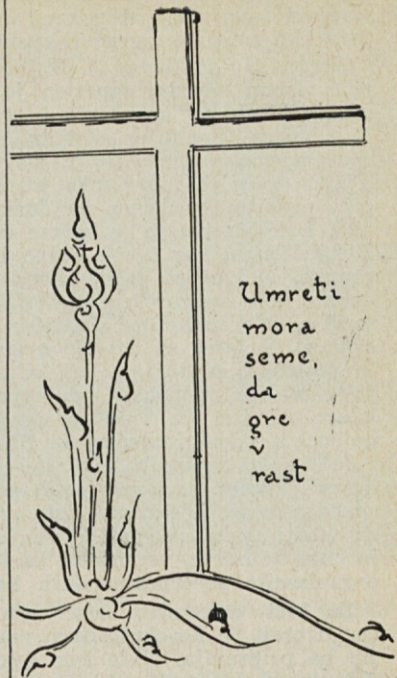
Preteklo nedeljo sem šla obiskat ubož-

Fantje člani Družbe Najsvetejšega, ki jo g. Stanko Pavlin SDB vodi v salezijanskem zavodu v Hong-Kongu

POŠLJI, GOSPOD,
DELAVCEV NA TVOJO ŽETEV

Umreti
mora
seme,
da
gre
v
rast.

(Narisala m. Ksaverija Pirc OSU)

ce, ki živijo na čolnih. Nimajo ne kuhinje ne postelje, tudi omar ne potrebujejo. Božja Previdnost skrbi zanje dan za dnem. Hvaležni so dobrotnikom, ki so jim omogočili te zračne domove, a si lahko predstavljate, kadar pridrvi neurje in deževje. Ob drugi priliki sem obiskala še večje reveže, ki žive v votlinah brez dnevne luči in brez svežega zraka; njih bivališča so slabša kot pri nas svinjski hlevi. Vlada sicer vedno gradi nova stanovanjska poslopja za te brezdomce, a jih je preveč, zlasti še, ker vedno novi dohajajo. Da bi vsaj prejeli božji dar svete vere in bili deležni Kristusovega zaslužnja!“

V naslednjem pismu se misijonarka zahvaljuje za novih 50 dolarjev, ki jih je prejela že iz sklada za l. 1965 in poroča, da se je sešla s s. Anico Miklavčič ko je bivala nekaj časa v Hong Kongu na potu v Trst. Upa, da se spet vidite ob njenem povratku.

Gospod misijonar STANKO PAVLIN SDB nam je zadnje čase večkrat pisal vsaj kratko, zlasti ker smo njega prosili, da je razdelil denar, namenjen našim misijonarjem v Hong Kongu, se pravi s. Kosovel in g. Gederju. Iz pisma od februarja pa do konca oktobra tega leta povzamemo sledeče vesti iz življenja in dela tega misijonarja:

„Po kitajskem Novem letu 3. februarja smo zdaj začeli drugi del šolskega leta, in tako je spet vse v živahnem zagonu. Naši katehumeni se pripravljajo na sveti krst, ki ga bodo prejeli meseca marca. Za to priliko pripravljamo akademijo. Poleg tega imamo marca tudi tekmovanje pevskih zborov vseh hongkoških šol. Tekmovanje traja skoraj mesec dni. Mi se bomo predstavili z “Veni Creator” in “Puer natus est”, oboje v latinščini in v gregorijanskem koralu. Vodstvo tekmovanja je namreč letos dalo na program tudi cerkvene pesmi. Pre-

cej se bojim, kako bo izpadlo, kajti mo-
ji pevci so skoraj vsi pogani in nima-
jo veliko smisla za gregorijanski koral.

Gospod Joško Geder SDB je še ved-
no v istem zavodu, zaposlen je pa po
raznih hišah kot spovednik in tako tu-
di v našem zavodu, pa se vedno, ko pride,
pogovoriva tudi kaj v slovenščini.
Tja do njegove postojanke jaz ne mo-
rem dolgo, kvečjemu po dvakrat na
leto. Drugače me je pa vedno dosti po
Hong Kongu, ker imam vedno kake o-
pravke. Največ se držim doma ob ne-
deljah, ker nadzorujem nedeljski or-
atorij. Pride nad tisoč fantičev iz vse
okolice. Najprej se udeležijo svete maše
in poslušajo pridigo, potem se zabava-
jo, okoli treh popoldne imajo pa kate-
kizem, ki jim ga lepo razlagajo naši
gojenci iz višjih razredov. Bi jih morali
videti, kako resno in lepo jim ga raz-
lagajo. Preden se okrog petih popoldne
vračajo na svoje domove, dobi vsak kaj
za seboj: malo moke ali kruha, ali olje
in kake konzerve, vse pomoč karitativne
organizacije severnoameriških katoliča-

Za krst, o katerem sem Vam pisal,
smo izbrali 80 novokrščencev, mnogo se
jih pa pripravlja. Naše šole lepo delu-
jejo in zaenkrat tu nimamo posebnih
problemov. Tudi se da veliko narediti
za našo sveto vero med našo mladino
in tudi med profesorji.

Ker mašujem izven zavoda, mašujem
vsak dan v kitajščini. V našem zavodu
moremo maševati i v latinščini i v ki-
tajščini, dočim se na farah lahko ma-
šuje tudi v angleščini.

Začeli smo z novim šolskim letom in
jaz sem spet določen za študijskega pre-
fekta. Te dni sem zelo zaposlen, ker mo-
ram pripraviti urnike za vso to veliko
šolo. Imamo 80 zunanjih profesorjev in
pa 12 sobratov salezijancev za skoro dva
tisoč študentov!

Prejel sem preko Avstralije denar za
nas tri v Hong-Kongu in kasneje tudi
denar za g. Majcena v Vietnamu. Za
vse srčna hvala! Iz Vietnoma so nam
poslali vse novice, ker je tu bolj var-
no in mirno. Prav danes so imeli zao-
bljube skupaj z našimi kitajskimi no-
vinci. G. Majcen pa je začel spet z no-
vo skupino novicev, ki jih bodo čez
čas, pred zaobljubami gotovo spet k nam
poslali.“

G. misijonar Pavlin nam je poslal več
kitajskih vezev na svilo, ki so tako
zaželjeni dobitki na naših misijskih
tombolah v Buenos Airesu. Obljublja,
da jih bo še poslal.

SIAM

Danes in že dalje časa nazaj prav za
prav imenujejo to deželo Thailandia ali
Dežela Thai, a v domači rabi je med
Slovenci se vedno stara beseda Siam.
Tam delujeta m. Ksaverija Pirc OSU
in m. Frančiška Novak OSU., od ka-
terih imamo zanimiva poročila. M. KSA-
VERIJA PIRC med drugim tole poroča:

„V novembru nas je obiskal č. g. Vin-
ko Zaletel na poti v Bombay. Žal, da je
mogel ostati v Chiengmaju le en dan.
Prinesel je s seboj magnetni trak slo-
venskih pesmi. O kako lepo se je to ču-
lo na siamskih tleh! Rad bi posnel tu-
di nekaj našega petja, a bili smo ravno
v izpitih in tedaj ni mogoče spremeniti
urnika. Tako pa je slikal na svoj barvni
film le naše pestro cvetje in se ni mogel
načuditi bujnosti barv in oblik. Take-
ga obiska bi si človek želel kaj večkrat!

Naša katedrala je dovršena. Na po-
svetitev je prišlo sedem siamskih ško-
fov in nad 500 karianov iz gorskih goz-
dov. Upam, da bom mogla poslati ne-
kaj slik o tej slovesnosti. Katedrala je
kar lepa, dobri Bog daj, da bi bila v
svoji prostornosti tudi vedno polna! Po-
kristjanjenje v Siamu gre le počasi na-
prej: od duše do duše. Za vsako se ve-
selimo z dobrim Pastirjem.

Pred kratkim sem prejela velikodušno
podporo misijskih prijateljev. Naj jim
dobri Bog povrne po božje! Ni treba,
da bi naštevala naše potrebe, ki jih je
vedno več kot naših sredstev. Kaj vse
bi mogli storiti, ko ne bi bilo vedno iste
ovire: pomanjkanje denarja. Pa dobri
Bog je potrpečljiv, naj bomo tudi mi...

V počitnicah sem z velikim veseljem
prebirala knjigo Rude Jurčeca „Skozi
luči in sence“. Kakšno bogstvo besede!
Večina osebnosti, ki jih srečuje, sem
poznala v mojih mladih letih v Ljubljani.
Tudi za Duhovno življenje in Ka-
toliške misijone se zahvaljujem!

Kot po vsem katoliškem svetu, je tudi
na Siamskem velik preokret v liturgi-
ji. Sveta maša je v siamščini. To pa ni

Zgoraj: Male gojenke uršulinskega zavoda "Mater Dei" v Bangkoku, članice družbe sv. Terezije Deteta Jezusa, pred kapelo. — Spodaj: Prigrizek po prvem svetem obhajilu v zavodu "Mater Dei". Na sliki je tudi m. Frančiška Novak OSU

tako lahko za gospode misijonarje. Gladko čitati sijamščino ni lahka stvar. Ta jezik ne dela nobenih presledkov med besedami. Vse se drži skupaj. Vi vsi znate dobro slovenščino, pa gladko prečitajte tole:

besedamaterina okolikablagodatčloveku-odboga podobalicamaterinega glejkadar-jevgrubougasnilatije toplotalepotaindo-brotmaterinebesedešumi dogrobavušeu-suinsenerazgubi zatokerjetudisvetomate-rinoobličjeodmesain morapreitinkerjele-besedanesmrtnaodduše kiumrlanebo

ivanpregelj

To je vzorec siamščine. Ali se Vam ne zdi da je čitanje težko? Nobenih vejic, nobenih pik, nobenih velikih črk. Presledki so le med stavki in ti so pogosto zelo dolgi.

V Bangkoku pa deluje M. FRANČIŠKA NOVAK OSU, od katere imamo zadnje pismo s konca marca meseca letošnjega leta. Tele so njene novice:

„Že sem se Vam zahvalila za pismo od 20. avg. 64 in za ček, ki smo ga mogle vnovčiti brez težav, a ne še za tako dobrodošlo knjigo SKOZI LUČI IN SENCE. Res, kako zanimivo berilo! In to je prvi del, kaj bo šele drugi! Že v naprej se Vam priporočam! A če ga pošljate M. Ksaveriji, bo že dovolj za obe, ker vem, da imate velike stroške z nami. Da bi Vam znala le malo vračati!

Tu smo že od srede marca na počitnicah in deset dni že tukaj, ob našem morju v hišici prav blizu obale. Na drugi strani ceste je lep salezijanski zavod za naraščaj. Tam je bil pred leti slovenski brat J. Bevc, pa je bil slabega zdravlja; odšel je v Turin in je ostal tam. Čez tri dni se že vrnemo v vroči Bangkok, na letne duhovne vaje, nato nekaj sestankov, priprava na novo šolsko leto in sredi maja bo Mater Dei, kot tudi druge šole, spet poln otrok.

Ne vem, če sem Vam zadnjič pisala, da imamo v Mater Dei dve novi misijonarki. Zadnja došla je mlada Američanka, bolj rahlega zdravlja, in predzadnja že bolj priletna Avstrijka M. Annunziata iz Graza. Graške uršulinke, kot morda veste, so avtonomne in ne pripadajo rimski uniji. A M. Annunziata je hotela iti v misijone, teh pa graški

samostan ni imel, tako si je utrla pot v unijo, se šla na Angleško spopolnit v tem tako važnem jeziku in lani koncem julija prišla v Mater Dei s svojo violino, kitaro, nekaj mesecev potem je prišel pa še kovček z rizbami in risarskim orodjem. A dasi je M. Annunziata umetnica prve vrste, je zaenkrat njeno najvažnejše delo študij thaiskega jezika. Teга se je lotila z vso navdušenostjo in klenostjo in podjetnostjo štajercev. Zame je njena navzočnost vedno novo veselje in vzpodbuda, pravi dar božji.

Preč. g. Zaletel Vam je gotovo že pisal o svojem obisku na daljnem Vzходу. Zame je bil ta obisk še posebno pomemben. Med vojsko je bil g. Zaletel namreč doma v Trnovem v Ljubljani kaplan. Ko mi je g. Zaletel prvič pisal, da namerava priti, sem o tem pisala domov. G. Zaletela pa dobro poznamo, so pisali od doma, saj je bil tu kaplan in je bil prišel eno zimo domov maševat; bilo je menda l. 1944, ko je doma v bratovi sobi maševal, ker niso mogli do farne cerkve zaradi bloka ob Malem Grabnu. Še več, leto pozneje ob majski tragediji sta bila z bratom tudi več ali manj skupaj, le da je bil brat med vojaki in je bil potem vrnjen... Dvajseta obletnica vsega tega bo v kratkem!

Naša mednarodna komuniteta od časa do časa dobi obisk, ker je Bangkok zdaj zaradi aerodroma tako križišče, a obisk, kot smo ga imele to pot, je redkost. Moja ljubezniva ameriška prednica je bila polna pozornosti do g. Zaletela. Njegov obisk je naletel tudi prav na ameriški "Thanksgiving Day". Vse se je tako lepo strnilo. G. Zaletel je daroval sv. mašo za komuniteto, kateri pripadam, nato pel z nami Te Deum laudamus. Prejšnji večer je našim nunam tudi precej povedal o domovini in njenih preizkušnjah. Z veseljem sem bila njegov tolmač. In poslušale smo prelepe slovenske koroške pesmi, ki jih je imel na svojem izvrstnem magnetofonu. Ogledal si je, sveda v zelo omejenem času, le vse znamenitosti budističnega Bangkoka, a o tem naj rajši sam poroča. Njegovi vtisi bodo bolj pristni."

JAVA

V tej deželi, kjer so vojaški krogi, podprti od ljudskih množic, krepko sto-

pili na prste že premočnim komunistom, ki so uprizorili ponesrečeni državni udar in ki jih predsednik Sukarno še zdaj nekam zagovarja, živi tudi slovenska misijonarka M. DEODATA HOČEVAR O.S.U., in sicer prav v glavnem mestu Djakarti. Ni nam sicer še mogla pisati o doživetjih tega zadnjega, tako vzburljivega meseca, a imamo pred seboj njeno pismo č. g. Wolbangu CM z dne 30. maja tega leta in iz njega podajamo sledeče novice:

„Kako je pri nas, Vam je gotovo znano. Kako se bo vse to končalo? Osebnost se prav ničesar ne bojim, le ljudje sem si smilijo. Je toliko uboštva in nevednosti in tako hitro se dajo zapeljati. Nič ne prepudarijo, kaj je prav, kaj je napačno; splošno mnenje jih kot hudournik vleče za seboj.

Komunisti so zelo aktivni. Delavna je tudi katoliška skupnost, a ima zelo težko stališče. Pred kratkim nam je govoril neki nizozemski misijonar o razmerah. Med drugim je dejal, da so sklepnili poslati k državnemu predsedniku zastopstvo, sestojede iz nadškofov, in mu razložiti, da so z njim v pogledu socialnih reform, ki jih skuša vpeljati potom komunističnih sodelavcev, a da ne morejo pristati na navzočnost komunistov na odgovornih mestih. Predsednik pravi, da kdor nasprotuje Nasakou, ki je zmes nacionalizma in komunizma, nasprotuje državi. Po drugi strani je pa predsednik Sokarno zelo naklonjen katoličanom in se o nas pohvalno izraža, kjer le more. Zdi se, da skuša ohraniti sožitje raznih idej in ravnotežje med gibanji. Pravijo, da komunizem ne bo nadvladal, dokler bo on živel. Delati je treba, dokler je še čas, in upati, da ne pride do najhujšega, čeprav je toliko strašne revščine. Sicer bi kaka katastrofa po eni strani imela tudi svojo dobro stran: bi se vsaj dobri prebudili in začeli bolj delati in odločneje nastopati.

Drugače se nam dogodivščin tudi ne manjka: Pred nedavnim so tatovi odnesli ves tabernakelj s ciborijem in posvečenimi hostijami vred iz kapele frančiškanskih Marijinih misijonark. Najbrž so se polakomnili le ciborija, a ker tabernaklja niso mogli odpreti, so vse skupaj odnesli. Na Belo nedeljo smo imeli zadostilno procesijo, katere so se udele-

žile vse katoliške šole in apostolski nuncijski z mnogoštevilno duhovščino.

Tretji trakt naše šole bo končan v avgustu. Stroški bodo narasli na 160 milijonov našega malovrednega denarja. Sam državni predsednik je pred kratkim daroval 2 milijona v ta namen. Tudi Vaš lepi dar bomo obrnile v kritje stroškov gradnje. Dolar je tu 7.000 našega denarja.

Izpiti ob koncu leta so se že začeli. Upam, da bo koncem junija v glavnem vse končano. V juliju se začno velike počitnice, a zavod se nam ne bo izpraznil, kajti imamo v njem tudi vseučiliške študentke, ki pa delajo izpite šele v juliju. Poleg poučevanja v gimnaziji imam delo tudi med akademičarkami, ki bodo prihodnje leto sploh pod mojim vodstvom. Priporočam to in vse drugo moje delo Vašim molitvam!“

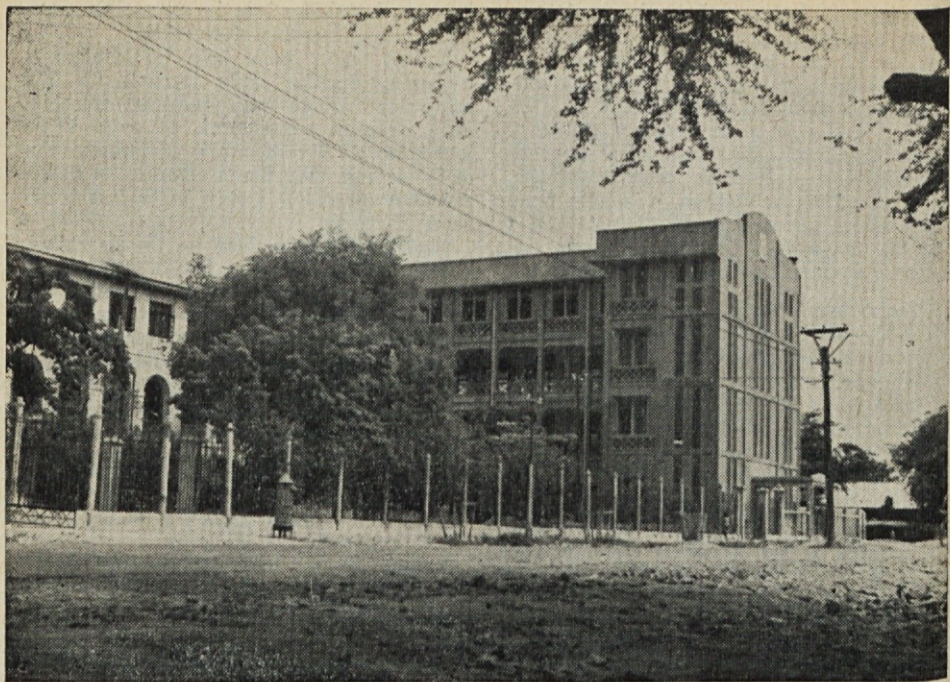
BURMA

Odkar se je delokrog našemu bratu JOŠKOTU KRAMARJU SDB povsem spremenil, še nismo objavili nobenega poročila, pa imamo o tem lepo pismo še iz srede lanskega leta, in je res zadnji čas, da ga objavimo in s tem prikažemo našim misijonskim prijateljem razmere, v katerih zdaj deluje ta naš misijonar.

Pismo iz srede junija 1964 se glasi:

„Po dolgem času se vam spet oglašam in se vam zahvalim za redno pošiljanje lista Kat. misijoni, ki me tako lepo veže z drugimi misijonarji, raztresenimi po širnem svetu.

Naše stanje tu se je od mojega zadnjega pisma zelo spremenilo. Cesar smo se dolgo bali, je prišlo kar nenadoma nad nas 1. aprila, ko so nepričakovano vladini ljudje zaplenili 180 misijonskih šol v deželi. Zaplenjene so bile ne le nepremičnine, ampak tudi premičnine in do zadnjega krajcarja ves denar. Jaz sem se nahajal ravno tu gori v Anisakanu, kjer sem zdaj, kajti vodil sem gradnjo nove cerkve in poslopja za filozofe. Ko sem pohitel ob tej novici nazaj v Mandalay, da bi si vzel iz delavnice vsaj vse, kar sem imel privatnega, sem našel delavnico zapečateni in s tem nedostopno. Pravijo, da oblast ne misli nadaljevati s to našo obrtno šolo. Inventar so naredili, a

Delni pogled na salezijansko obrtno šolo v Mandalayu v Burmi, kjer je naš misijonar Joško Kramar SDB deloval kot mojster in profesor umetnega mizarstva skoraj četrto stoletja, pa so jo zdaj oblasti zaplenile in misijonarje iz nje izgnale. . .

pri tem vse razmetali in v nered spravili. Vajenci so bili in so še zdaj na počitnicah, pa mi kar naprej pišejo, kdaj bi spet lahko prišli nazaj: še misliti si ne morejo, da jim je ljubljeno gnezdece povsem razdrto. Meni so takoj povedali, da mi v bodoče ne bo nikdar dovoljeno poučevati noben predmet, tudi če bi obrtno šolo spet odprli.

Prejšnji teden sem bil v Rangunju, da si pripravim za vsak slučaj potni list. Ker nas je bilo več skupaj, smo potovali z avtom, ker je veliko ceneje kot vlak. Prvih 90 km gre cesta med riževimi polji in bananinimi nasadi; vse je prepređeno z namakalnimi prekopi, zato rastlinstvo tod nad vse bujno poganja. Namakalna mreža je še iz časov burmanskih kraljev. Naslednjih 150 km je nekakša pušinja, toda v deževni dobi, zlasti če je dežja obilo, je tudi ta zemlja ob-

delana s papriko in sličnim zelenjem, ki v tem času dobro obrodi. Naslednjih 200 km so pa stari gozdovi, polni bogatega lesa. Obdelana zemlja je pajveč posejana s sladkornim trsom, ki v tem delu dobro uspeva. Zadnjih 200 km so spet sama riževa polja, ki jih pa tu namaka že deževnica. Dela za izboljšanje cest so res velikopotezna, tako da je vožnja z avtom užitek. Pokrajina pa je dolgočasna, manjka krasnih slovenskih panoram in slovenskih cerkvic na gričih. Na vsej dolgi poti smo naleteli samo na štiri cerkve in še te so bile tako revne, da človeka srce boli, ko pomisli, da je to vse, kar moremo dati za bivališče našemu Stvarniku in Odrešeniku... Le kdaj bo prišel čas božjega kraljestva tudi za Burmo? On sam nas je učil, naj molimo: Zgodi se tvoja volja...! In to tudi mi v težkih preskušnjah ponavljamo iz

vsega srca. Ta teden bomo morali odpolati domov in v druge šole 36 aspirantov za našo družbo, vse tiste, ki niso končali 7. razreda, kajti kot privatiste jih ne pripuste k zaključnim izpitom. Tako je v aspirantatu ostalo samo še nekaj čez 30 gojencev. V nadškofijskem malem semenišču jih je pa ostalo še manj kot pri nas. Seveda moramo na žalost pričakovati, da se bo od teh 36, ki smo jih poslali v svet, marsikdo izgubil. Toda zaenkrat nimamo drugega izhoda.

Vprašali me boste, kaj jaz zdaj delam, ko nimam več mizarske delavnice na skrbi, ne gojencev večerne šole, ne krščanskega nauka med rokodelci, ne nortranjih gojencev za nadzorovanje, kar

vse sem delal preje, pred zaplenitvijo? Res mi je včasih tako hudo, da se zjokam. A pomislim, da je On, ki je naše delo tu začel, dopustil, da je doživelo tak konec; naj bo čaščena njegova sveta volja. Mladim klerikom, ki tu žive in se pripravljajo na sveti misijonski poklic, skušam dajati dober zgled in molim zanje, drugače pa najlaže vse gorje pozabim, ko zagrabim za lopato, motiko in kramp ter sadim mlada sadna drevesca, ki naj v bodočnosti pomagajo prehranjevati naš družbeni naraščaj tu, ko nas več ne bo tu. A bodočnost ni nič kaj rožnata. Vendar hočem ves preostali čas mojega življenja še naprej koristiti Burmi, za katero sem živel in delal ravno 25 let.

misijonsko zaledje

PRAZNOVANJE MISIJSKE NEDELJE 1965.

Nismo še prejeli iz raznih krajev slovenskega zamejstva poročil o tem, kako smo se Slovenci po svetu letos spomnili te velike zadeve vse naše katoliške in človeške skupnosti: širjenje Cerkve v svet. Zaenkrat lahko poročamo samo o tem, kako se je Misijonska nedelja praznovala v Argentini, v Velikem Buenos Airesu, kjer živi večina slovenskih ljudi te dežele.

Pri vseh rednih dopoldanskih slovenskih službah božjih so gospodje duhovniki govorili o misijonih, med mašo pa so bile nabirke za Družbo za širjenje vere, ki so bile znatno bolj obilne kot prejšnja leta.

Popoldne oziroma zvečer sta bili misijonski prireditvi na dveh krajih, a z enakim programom. Na splošno za rojake je bila ob 16 popoldne v cerkvi župnije Ramos Mejia misijonska molitvena ura s petjem; vodil jo je č. g. Ladislav Lenček CM. Po molitvah pa je bila v dvorani proslava, ki jo je vodil g. Marijan Loboda. Najprej je predaval prof. Alojzij Geržinič o vprašanju: Misijoni, koncil in mi (vsebina predavanja je objavljena na prvem mestu te številke), nato se je pa vršil misijonski srečolov, večinoma z dobitki, ki so jih poslali slovenski misijonarji in misijonarke. Sledilo je skioptično predavanje urednika „Katoliških misijonov“ o raznih oblikah misijonskega dela slovenskih misijonarjev. Med drugim so bile nove slike iz Madagaskarja, iz delovanja dr. Janeža in — nebarvne — o skoraj vseh drugih misijonarjih. Videli smo končno tudi nekaj slik z evharističnega kongresa v Bombayu in z „žive misijonske razstave“ pri zadnji veletombi.

Udeležba tako v cerkvi kot v dvorani je bila lepša kot so pričakovali prireditelji. Srečke misijonskega srečolova so bile v nekaj minutah vse razprodane. Mnogi so tudi velikodušno prispevali za DŠV. Lahko rečemo, da je proslava lepo uspela, dasi še daleč ni zajela toliko naših ljudi, kolikor jih

zajamejo proslave z bogatejšim gledališkim programom kot na primer lanska in predlanska.

Po končani prireditvi v Ramos Mejia je predsednik argentinske podzveze g. Marijan Loboda s svojim avtom peljal oba predavatelja na drugi konec buenosaireskih predmestij, v Slovensko vas v Lanusu. Tam je krajevni vikarijski misijonski odsek pod vodstvom g. Ludvika Stancerja pripravil podobno proslavo. V cerkvi Marije Kraljice je najprej vikar č. g. Janez Petek CM vodil molitveno uro za misijone, nato pa so se rojaki zgrnili v društveno dvorano, v kateri se je izvedel isti program kot v Ramos Mejia, samo še obogaten z nekaterimi recitacijskimi točkami. Tudi tu je srečolov navzočim razdelil prav vse misijonske in druge dobitke, ker so bile vse srečke razprodane.

V prihodnji številki upamo objaviti marsikatero vesti o praznovanju misijonske nedelje še drugod med rojaki.

SLOVENSKI MISIJONAR MED PRIMORSKIMI ROJAKI

„Katoliški glas“, ki tedensko izhaja v Gorici kot glasilo slovenskih katoličanov goriškega in tržaškega področja pod Italijo, v dveh svojih številkah prve polovice oktobra meseca poroča o obisku in predavanjih, ki jih je imel nam vsem znani slovenski misijonar o. Radko Rudež tiste dni tamkaj:

V DOBERDOBU

O. Radko Rudež S.J., ki je že skoraj 8 let misijonar v Južni Afriki, se je med svojim kratkim „oddihom“ v domačih krajih ustavil tudi v naši vasi. V nedeljo je bil pred drugo mašo slovesen sprejem v lepo okrašeni cerkvi: zborna deklamacija, cvetlični dar, trnjev križ z belimi in rdečimi rožami, petje, ofer.

Z veliko pozornostjo smo poslušali njegove zanimive in poučne doživljaje. Posebej je še govoril v župnijski dvorani mladini, fantom in dekletom, pevskemu zboru in ženam. Ne bomo tako hitro pozabili slovenskih pesmi, ki jih je on sam prestavil v jezik domačinov in nam jih seveda zapel.

Veliko ljudi je opravilo v soboto in nedeljo pri njem sv. spoved in mu po depi slovenski navadi poklonilo razne denarne prispevke, dekliški krožek pa še lepo kadilnico.

Bog daj misijonarju še dosti uspehov med njegovimi ljubimi črnici, v naših vaseh pa novih duhovniških in redovniških poklicov, saj se zdi, da je delo v Afriki uspešneje in nudi več zadoščenja kot pa v današnji takoimenovani krščanski Evropi.

V GORICI

Pretekli četrtek je bil v „Katoliškem domu“ v Gorici kulturni večer, posvečen misijonski misli.

G. župnik Bogomil Breclj je predvajal barvni film o ugandskih mučencih, ki je na vse navzoče naredil najgloblji vtis.

Nato je pa jezuitski misijonar o. Radko Rudež povedal veliko zanimivosti v zvezi s svojim misijonom, ki je v Severni Rodeziji, katera se danes uradno imenuje Zambija. Zambija je rodovitna dežela, bogata tudi na rudah. Glavni poljedelski pridelek je koruza, živine skoro ni, ker jo je uničila muha Tse-tse,

ki prenaša spalno bolezen. Domačinom pred žetvijo vedno zmanjka hrane, zlasti koruze, iz katere si izdelujejo pivo. Prve mesece po žetvi le pijančujemo... Šele ko opazijo, da jim bo koruze zmanjkalo za prehrano, s pijančevanjem prenehajo.

Misijonar črncem zelo veliko pomeni, saj je nositelj civilizacije, to je boljšega življenja. Po šolah vlada krepka disciplina. Otroci imajo izreden čut za petje, so zelo ubogljivi in zelo nadarjeni. Čut za poštenje jim je močno razvit. Ko je kdo krščen, vzame vero zelo resno. Po prejetem krstu pravijo: „Kako naj še delam slabo, če sem pa krščen?!“

Vlada, ki je v glavnem sestavljena iz protestantov, katoliške šole zelo cenijo ter jim neomejeno zaupa. Zato tudi mnogo nekatoliških otrok obiskuje katoliške misijonske šole.

Zambija gospodarsko hitro napreduje. V oviro so jim le Kitajci, ki bi se radi vrinili povsod, da bi tako potisnili pod svoj vpliv razne afriške nove države. Novi afriški rod, ki zdaj raste, se bo znašel pred odločitvijo, ali se bo oklenil Zapada ali pa se bo prepustil rdeči modrosti, kakor mu jo ponuja komunistična Kitajska.

SMRT NEKDANJEGA MISIJONARJA

Iz domovine poročajo:

„Včeraj, zadnjega maja, je bil v Stični pogreb misijonskega brata Rafaela Kolenca FSC, ki je bil od lanske jeseni tu v Stični. Pokojni je bil doma iz Mirne, umrl je pa v starosti 87 let.“

Brat Rafael Kolenc je bil član tiste misijonske družbe, ki je izšla prav za prav iz Knobleharjevega dela v Sudanu in ki se je po prvi svetovni vojni razdelila na dve veji, eno italijansko in drugo bivšo avstrijsko-nemško, kateri so se priključili tudi slovenski člani iste, med drugimi o. Jožef Musar, ki je bil nekaj časa celo generalni predstojnik te veje, dalje misijonarji p. Bratina Franc, p. Kladnik Albin in br. Valentin Poznič, ki še danes delujejo v Južni Afriki. Tej družbi je tudi pripadal Knobleharjev zavod v Dravljah pri Ljubljani. Br. Kolenc je delal nad 30 let v raznih področjih Vzhodne in Južne Afrike in je bil pred drugo svetovno vojno eden najbolj znanih slovenskih misijonarjev. Zadnje čase pred in med vojno je bil v Sloveniji nekak potujoči misijonski propagandist v prid Knobleharjevemu zavodu, ki je imel namen vzgojiti nove slovenske afriške misijonarje v okviru družbe Sinov presvetega Srca. Bil je tudi v današnjih razmerah v domovini požrtvovalno delaven. Naj v miru počiva!

ČRNCI IN AZIJCI UČE NAŠE LJUDI KRŠČANSKO ŽIVETI

Tudi iz domovine nam prihaja naslednja vest:

„Prav na Veliki teden je bilo v Metliki mednarodno zdravstveno zborovanje. Prišlo je 36 strokovnjakov, med njimi tudi šest dobrih katoličanov, dva iz Afrike, črnca, trije iz Azije in ena zdravnica iz Anglije. Teh šest katoliških zdravnikov je povzročilo veliko zmedo v metliškem komunističnem zboru na veliki petek. Pri kosilu se namreč niso dotaknili mesa. Po mučni zadregi so jim postregli z ribami in jabolčnim pecivom... Na velikonočno jutro je bilo vseh šest skupaj pri sveti maši in so vsi prejeli sveto obhajilo. Za Metličane je bilo to senzacija brez primere.“

„KRST PRI SAVICI“ - DRAMATIZIRAN

Prav gotovo je Prešernov Krst pri Savici naša najlepša pesnitev. Gotovo pa je tudi, da je prav ta pesnitev **največja slovenska umetnina z misijskim motivom**. Saj v njej ne gre za nič drugega kakor za pokristjanjenje slovenskega naroda, se pravi: naravnost za zadnjega slovenskega poganškega glavarja, ki se še upira križu, pa ga prevzame ljubezen do Bogomile in njena odpoved ga pripravi do tega, da se da krstiti pri slapu Savica ob Bohinjsem jezeru. Snov tega Črtomirovega spreobrnjenja — Savlovega kompleksa: iz preganjavca nove vere postane njen misijonar — je vsebina Prešernovega epa, ki ga slednji Slovenec zna iz knjige. Ne pa z odra.

Dozdaj namreč — po sto letih! — se še ni našel slovenski pisatelj, ki bi ga zadovoljivo podal v odrski obliki. Ko je svoj čas slovenski ban razpisal natečaj za nove librete za slovensko opero, so med poslanimi besedili prišli kar trije na Prešernov Krst. Gotovo znamenje nujne potrebe! Toda nihče teh ni bil objavljen, ne sprejet v uglasbitev. Ko pa je nekaj let nato mladi Zorko Simčič napisal svoje besedilo na isti motiv — odlomke sem priobčil v Slovenčevem koledarju za leto 1944, torej že pred 20 leti! — je takoj našel skladatelja, ki se je lotil uglasbitve, in sicer največjega med največjimi našimi zborovskimi komponisti Matija Tomca. Ne vem, če je bila uglasbitev kdaj končana, prav gotovo pa je, da ni bila nikdar predvajana z odra in doma tudi ni nikdar izšel celotni tekst.

Da je celotno besedilo prvič izšlo v celoti, je zasluga prav Katoliških misijonov v Buenos Airesu, ki so libreto za opero ponatisnili na svojih straneh leta 1953 in ga potem tudi odtisnili v posebni knjižici, katero je ilustriral Hotimir Gorazd. Tako so torej Katoliški misijoni spravili v javnost operno besedilo o pokristjanjenju zadnjega poganškega borca med Slovenci in to delo je potem leta 1954 prišlo na oder na Repentabru pri Trstu in kasneje še nekajkrat tudi drugje. Toda prav tam se je pokazalo, da operno besedilo samo po sebi ne zadošča za dramsko odrsko delo, ker je pač samo ogrodje, skelet nečesa, kar terja za svojo popolnost še glasbe, orkestra in petja. Ker pa na operno uprizoritev, tudi ko bi celotna partitura bila na uporabo, v emigraciji ni misliti, se je Simčič verjetno odločil, da je prvotni tekst priredil za samostojno odrsko celoto. Delo je zdaj predelal v smislu prave dramske umetnosti ter nam dal novo slovensko dramo, ki jo je založila založba Tabor, Trst-Buenos Aires. (Pri tem omenjamo, da te knjižne založbe ne smemo povezovati z novo slovensko revijo Tabor, kajti knjižna založba obstoja že deset let in je dozdaj izdala že več pomembnih literarnih del, tako pesmi hrvaškega pesnika Viktorija Vide, črtice Vinka Beličiča in pesmi Rafka Vodeba.)

Ni mesto v Katoliških misijonih za strokovno vrednotenje tega dela. Poudarjam samo to, da je Simčič poleg raznih prizorov dodal celo novo dejanje z Valjahunom in njegovima pribočnikoma ter s tem odkril dramatski element v trenju časa: v napetost med metodo pokristjanjevanja z ognjem in mečem in med propovedjo Boga ljubezni, ki je vodilo Prešernovemu Duhovnu. Tako je Črtomirova ljubezen postavljena na ozadje trenja v mladem krščanstvu samem.

ki razgibava liričnost Prešernovega pripovedovanja in ga presnavlja v napeto dogajanje.

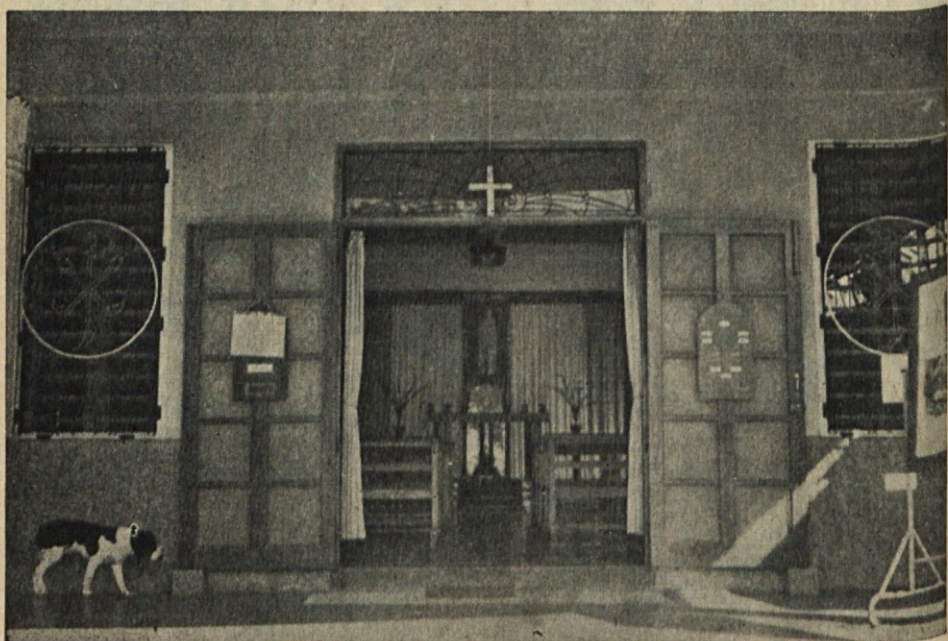
Tako imamo zdaj dobro dramo s slovenskega misijonskega področja, v kateri je psihološko in duhovno zajeto, pa napeto prikazano in umetniško oblikovano Črtomirovo spreobrnjenje brez romantičnih čustvenih vložkov in liričnih pomagal, le z močjo notranjih duhovnih premikov in pa z besedo močnega oblikovavca. Ni zdaj to več libreto s solospeli in dueti, ampak igranje v desetertih in drugih odrskih ritmihi, pač s pomočjo zborovskih nastopov, ki so nekaki klasični kori, danes zopet moderni. Prešernov Krst pri Savici je dobil zadovoljivo celovečerno odrsko podobo in zdaj je čas, da gre čez naše odre, pa tudi v naše biblioteke. Ljubitelji slovenskega umetniškega leposlovja naj sežejo po njej kot po leposlovni novosti, ljubitelji misijonske misli pa naj jo vzamejo kot nazorno podobo pokristjanjenja slovenskega naroda.

Tine Debeljak

Istočasno z dramskim besedilom je založba Tabor izdala tudi 12 strani originalnih zborovskih skladb skladatelja *Matije Tomca*, v opremi slikarja Ivana Bukovca. Je to devet zborovskih skladb, ki bodo prišle prav pri uprizoritvi drame, kakor tudi slednjemu zboru za koncertne nastope, pa tudi sicer ljubiteljem glasbe. Pomenijo torej tudi slovensko glasbeno novost, kajti ti zbori dozdej še niso bili nikjer izdani.

Naročniki našega lista lahko oboje, igro in kompozicije, naroče tudi pri upravi „Katoliških misijonov.“

Vhod v kapelo zavoda "Mater Dei" v Bangkoku

po misijonskem svetu

Novi japonski prevod svetega pisma

Brat japonskega cesarja, princa Mikasa, in prosvetno ministrstvo japonske vlade sta odlikovala o. Friderika Barbaro, ki je vodil prevod in izdajo svetega pisma v japonščino, pa tudi za siceršne zasluge imenovanega za zблиžanje vzhodnih kultur z Zapadom. Elegantna izdaja svetega pisma je izšla v 5.000 izvodih in bila takoj razprodana. Zdaj pripravljajo drugo izdajo.

Težave pri prevajanju svetega pisma v Južni Rodeziji

V tej deželi je na delu komisija, ki naj prevede sveto pismo v jezik Shona rodu, katerega govori tričetrst prebivalstva črne barve. Težav se ne manjka, a treba jih je premagati. Tako na primer ne najdejo primerne besede v Shona jeziku za izraz "skupščina", ki ga morajo opisati z "več ljudi skupaj". V zgodbi o bogatem mladeniču se bere, da "je žalosten odšel", kar morajo prevedsti z "odšel je z ustnico v nosu". Ker snega tamkaj ne poznajo, prestavijo primeru "bel kot sneg" z "bel kot mleko". Itd.

Katoliška socialna šola v Bukavu

V tej pokrajini Konga organizirajo Beli očetje socialno šolo za domačine iz celega Konga. Predavali bodo dve leti gospodasko politiko, psihologijo, časnikarstvo in pedagogiko. Prostoru bo za 40 študentov. Gradnjo financirajo nemški katoličani.

Enemu milijonu bolnikov so že pomagali

Kje? V bolnišnici Svete Družine, ki jo je v Patni v Indiji organizirala pred 25 leti Družba Misijonskih zornic, katerim pripadajo tudi tri Slovenke: dr. Gabrijela Ehrlich, dr. Janja Žužek in dr. Rezika Žužek. Med drugim je bolnica opravila v tem času 32.000 operacij in pomagala pri 18.000 porodih. Patna je škofija, ki je menda naj-

razsežnejša na svetu: šteje 40 milijonov duš, med katerimi je pa šele 30.000 katoličanov.

Rdeča Kitajska se bori proti "praznoverju"

Oblastniki so za leto 1965 proglasili uradno gonjo proti "praznoverju", kot oni imenujejo vsake vrste vere in verskega izživljanja. O tem je poročala katoliška Kitajka, ki je po več letih čakanja vendarle uspela priti iz Saigona v Makao. Gonja proti "praznoverju" je usmerjena pred vsem na podeželje. V mestih itak ni veliko več sledov verskega življenja. V Sanghaju na primer je v več cerkvah ob nedeljah sveta maša, a ji prisostvuje le prav malo ljudi. Poročevalka je povedala tudi to, da vlada prepoveduje krst otrok pod 18 leti starosti; tudi, da otroci krščanskih staršev ne smejo posecati univerz. Taborišča prisilnega dela se vedno znova polnijo.

Cejlonska vlada načrtno pospešuje budizem

Državni minister in minister za prosveto sta oznanila, da bo vlada v bodoče načrtno pospeševala budizem kot državno vero. Budistični duhovniki bodo pritegnjeni k izdelavi novega učnega načrta, veljavnega za vse prebivalce. Vpeljali bodo budistično soboto, namesto krščanske nedelje.

Bivši ministerski predsednik Čombe se je zahvalil Cerkvi za njeno junaško misijonsko dejstvovanje

Po veri sam kristjan, protestant, je še kot predsednik pri neki slovesnosti katoliškega misijona v Leopoldville med drugim tudi tole izjavil:

„Porabim to priliko, da se Sveti Stolicci zahvalim za njeno misijonsko delo v preteklem in bodočem življenju naše dežele. Veliko misijonarjev je radi tega ideala že žrtvovalo življenje, mnogo jih še zdaj trpi preganjanje, a kljub temu Cerkev tu vztraja pri pokristjanjevanju

našega ljudstva, pri poučevanju naših otrok, v pomoči našim bolnikom in vsem drugim potrebnim.“

Pakistanski katoličani se organizirajo

V Karačiju so ustanovili vsenarodno organizacijo, ki se imenuje "Pakistanska katoliška zveza", v katero naj se s časom vključijo prav vse katoliške družbe te države. Povezava je toliko važnejša, ker je katoličanov v tej deželi še zelo malo, 0,7 odstotka pretežno mohamedanskega prebivalstva.

Slapna filmska ustanova v Kamerunu

Katoličani in protestanti te dežele so ustanovili skupno filmsko pisarno. 50 odstotkov prebivalstva v večjih krajih te dežele obiskuje redno filmske predstave. Najraje imajo indijske in arab-

Slap v gornjem Siamu, blizu misijona
m. Ksaverije Pirc OSU

ske filme. Cilj nove filmske ustanove je, Afrike vzgajati k temu, da bodo znali pravilno ocenjevati vrednost filmov, in pa uporabljati dobre filme v verskih šolah in organizacijah ter fahrah. Kasneje pa nameravajo tudi izdelovati lastne verske filme.

Primer rasti Cerkve na Formozi

Škofija Hwalien na tem otoku ob svoji ustanovitvi kot apostolska prefektura v avgustu 1952 ni imela niti enega svojega katoličana, danes, po 25 letih ima pa okrog 80.000 katoličanov in katehumenov.

Novi katoliški dnevnik v Indoneziji

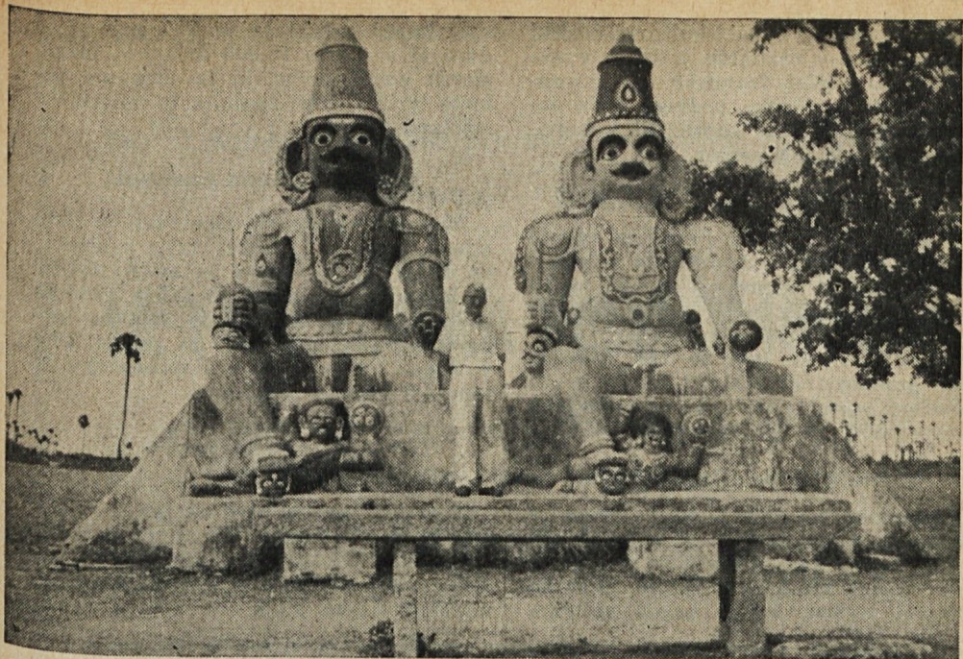
V prvih dneh svojega izhajanja je novi dnevnik "Kompas" dobil že 15.000 naročnikov. Izdajatelji računajo, da se bo število še zelo dvignilo. Če se bo to res doseglo, bo položaj katoličanov v tej državi nemalo okrepljen.

Indija časti misijonarja

Ministerski predsednik indijske države Bihar je položil temeljni kamen misijonski ustanovi, ki bo nosila ime po pokojnem holandskem misijonarju p. Rasschaertu, ki je preteklo leto skušal osebno pomiriti skupino fanatičnih mohamedancev, ki je grozila drugi skupini hindujcev, a bil pri tem ubit, o čemer smo tudi v našem listu že poročali.

Velike misijske potrebe in premajhna sredstva

Centralni svet papeških misijonskih družb v Rimu je ugotovil, da se je v letu 1964 zbralo za Družbo za širjenje vere 27 milijonov dolarjev, se pravi dva milijona več kot prejšnje leto. DŠV mora s temi dohodki pomagati 1102 misijonskim področjem. Potrebna bi bila vsaj trikrat večja letna vsota, ako bi Družba hotela vsaj najnujnejšim potrebam od nje odvisnih misijonov odpravo. Na Koreji je na primer škofija, ki šteje 171 duhovnikov, 18 bratov laikov, 588 misijonark in 182 katehistov, a dobi za vzdrževanje vse te misijonske armade komaj 20.000 dolarjev letne pomoči od Družbe za širjenje vere. So

Slovenski misijonar br. Joško Kramar med dvema malikoma v Južni Indiji, kamor je šel pred dvema leti iz Burme obiskat salezijanske sobrate

pa škofije, ki prejemaajo komaj po 5.000 dolarjev letno.

Naraščajoči vpliv Cerkve v Kongu

Generalni predstojnik misijonskega reda iz Scheuta je pred kratkim prepotoval ves Kongo v svojem štirimesečnem obisku misijonov svoje družbe v tej državi. V svojem poročilu je zelo obžaloval, da se iz Konga objavljajo samo novice o revolucionarnih podvigih, umorih in drugem, zlepa se pa ne poroča tudi o svetlih plateh življenja v tej preskušeni deželi. Pravi, da je povsod opazil živo versko obnovo, vedno večjo naklonjenost prebivalstva katoliški Cerkvi in bolj praktično katoliško življenje kot pa pred neodvisnootjo.

Iz misijonov v misijone

Afriška država Tanzanija je še vedno misijonska dežela; toda je že poslala prvih šest svojih domačih misijonarjev v Južni Sudan, ki je praktično brez

dušnih pastirjev, odkar je vlada tam odredila in izvedla izgon vseh tujih misijonarjev in misijonark.

Število katoličanov v Indiji raste

V zadnjih letih se je dvignilo za 200 tisoč krščenih. V Indiji je zdaj 6 in pol milijonov katoličanov, 7.700 svetnih in redovnih duhovnikov, od tega 1.700 domačinov. V deželi deluje 60 katoliških višjih šol s stopnjo univerze, 2.111 je srednjih in skoraj 4.900 ljudskih šol. Posebno lepo je razvito žensko redovništvo: med 23.600 redovnicami je 21.000 domačih indijskih.

Misijonska delavnost holandskih katoličanov

Holandska katoliška radiotelevizija bo za 40 letnico svoje ustanovitve postavila v mesecu novembru mogočen oddajnik v afriški Liberiji. Postaja bodo imenovali Glas Afrike in bo novo sredstvo za širjenje krščanstva na črni celine.

Programi bodo poučni, kulturni, šolski in verski ter v različnih jezikih; v angleščini, arabščini, francoščini in v swahili. Pri tem velikem podvigu bodo sodelovali tudi nemški katoličani s pomočjo organizacije Misereor.

Vzgoja domačega klera v misijonih

Družba sv. Apostola Petra za vzgojo domačih duhovnikov poroča, da je v misijonih zdaj 74 bogoslovij in 352 malih semenišč. V prvih je 6.045 bogoslovcev, v drugih pa 35.208 semeniščnikov. Porast od lanskega leta je 185 oziroma 2.611 gojencev. Pripomniti je, da so tu vključena samo učilišča, ki so podrejena Kongregaciji za širjenje vere.

Spomenik papeževemu obisku

V fantovskem domu Naše Gospe v Bombayu bodo v spomin na obisk, ki ga je napravil Pavel VI v tem zavodu v času svojega romanja v Indijo, prav na obletnico dneva, ko je papež zajtrko-

val skupaj s takratnimi 200 gojenci in daroval rektorju 10 000 dolarjev, blagoslovili novo stavbo, ki bo obsegala pokrito igrišče, štiri spalnice in umetniško izdelano kapelo.

Laični misijonski pomočniki

Meseca avgusta so odpotovali iz Bruslja v Ruando (Afrika) trije arhitekti, en Belgijec, en Nmec in en Avstrijec. V Ruandi bodo ostali do julija 1968 in bodo tačas vodili gradnjo šole za bolničarje v Kapgay, dom za mlade žene v Kigali, učiteljske v Kyamasheke in tehnični institut v Kibuye.

Hčerka državnega predsednika katoličanka

Starejša hčerka predsednika korejske republike, po imenu Kuenhye, je vstopila v katoliško Cerkev. Stara je 14 let. Zakrament sv. krsta ji je podelil seulski nadškof Kinan Roja.

Govedo Zebu z Madagaskarja, kjer misijonari Ivan Štanta CM, ki nam je sliko poslal.

Enkrat samkrat na leto prosimo vse rojake v Argentini
za slovenske misijonarje!

15. MISIJONSKA VELETOMBOLA

je tista lepa priložnost, okrog katere tako velikodušno
prispevate njihovim čudovitim misijonskim podvigom v
pomoč.

**Sodelujte, tudi letos, kolikor le morete, Vas prosimo v ime-
nu naših zastopnikov na Kristusovem misijonskem polju,
da bomo z združenimi močmi dosegli vsakoletni cilj**

**1000 dolarjev
za slovenske misijonarje!**

Le-ti bodo hvaležno molili za vas in Bog vam bo obilno
popločal!

Slovenska misijonska zveza

„KATOLIŠKI MISIJONI“

so edini slovenski misijonski list, nosilec misijonske ideje med Slovenci, glasilo papeških misijonskih družb, vez med slovenskimi misijonarji samimi in med njimi vsemi in nami.

„KATOLIŠKI MISIJONI“

so začeli izhajati pred štiriinštiridesetimi leti, a ker v času druge svetovne vojne in po njej nekaj let niso mogli izhajati, stopamo z letom 1966 v njih

40. LETNIK

Ob tem jubileju ne mislimo naših naročnikov in misijonskih prijateljev prositi za denarno oporo listu, kakor ste velikodušno prispevali že ob štiridesetletnici izhajanja, pač pa:

„KATOLIŠKI MISIJONI“ prosijo

vse naročnike in prijatelje, zlasti pa poverjenike in misijonske krožke za sodelovanje pri akciji za

POMNOŽITEV ŠTEVILA NAROČNIKOV,

ki ni le v interesu misijonske ideje in izdajateljev lista, ampak tudi dosedanjih naročnikov samih, kajti če bi list imel recimo

1.000 naročnikov več, bi bil lahko za isto naročnino veliko lepši in bogatejši!

Lepo prosimo torej, da si v letu 1966 vsak naročnik postavi za nalogo pridobiti vsaj enega novega naročnika! Nekaterim bo uspelo, drugim ne, a celotna akcija bo dosegla cilj, ako se vsi zavzamemo!

Da podpremo idealizem vseh tistih, ki se bodo odzvali vabilu in nam pridobili kaj novih naročnikov, razpisujemo

MISIJONSKE NAGRADE,

krasne domačinske predmete, ki nam jih bodo poslali iz misijonskih krajev hvaležni slovenski misijonarji.

Darilo dobi vsak, ki nam do konca marca 1966 pridobi vsaj 5 novih naročnikov z za leto 1966 plačano naročnino. Čim več naročnikov pridobi kak posameznik ali skupina, lepše in dragocenejše darilo prejme.

PRIJATELJI MISIJONOV PO VSEM SVETUI PODPRITE TO AKCIJO, POJDI TE TAKOJ NA DELO ZA NOVE NAROČNIKE "KATOLIŠKIH MISIJONOV"!

Vse nove naročnike in imena tistih, ki nam jih bodo pridobili, bomo sproti objavljali v "Katoliških misijonih"!

Naročnina letnika 1966 je ista kot lani povsod, razen v Argentini, kjer znaša 500 pesov.

MISIJONSKI DAROVI

SKLAD SLOVENSКИH MISIJONAR.

Argentina (v pesih): N. N., Luján, 1.500; Benjamin Tičar, Ramos Mejía, 150; Širca Edvard, Luján, 4.000; družina Ivana Mehleta: „Ob izgubi mojega brata Lojzeta, ki je umrl 22. septembra v Zagorju ob Savi in ki je bil kot vedno dober prijatelj duhovnikov pokopan s sveto mašo v Zagorju, v zahvalo Bogu za prejete milosti v življenju in ob smrti darujem 2.000 pesov njemu; v spomin za slovenske misijonarje!“; N. N., Luján, 1.000.

Nemčija: Rojaki po č. g. Cirilu Turku 150 dolarjev.

Kanada: N. N., Batawa, 30 dolarjev; Katoliška ženska liga, namesto venca na grob pokojnega brata Cirila Verdnika, 20 dolarjev.

POSEBEJ ZA POSAMEZNE MISIJONARJE

Za O. Poderžaja so darovali po č. g. J. Slapšaku v U.S.A.:

- \$ 65.00 Mrs. Frances Marolt, Cleveland,
- \$ 30.00 Miss Sophie Kosem, Cleveland,
- \$ 20.00 Mrs. Loise šušteršič, Timmins, Ont. Canada.
- \$ 20.00 Mrs. Jennie Zupan, Fairport Harbor, Ohio.
- \$ 20.00 Mrs. Anna Yakich, Cleveland,
- \$ 20.00 Miss Cilka Remec, New York,
- \$ 16.00 Mrs. Rose Cic, Pittsburgh, Pa.
- \$ 16.00 Mrs. Mary Shivitz, Forest City,
- \$ 12.00 Mrs. Rose Culkar, Cleveland,
- \$ 10.00 Mrs. Frances Skubič, Cleveland,
- \$ 10.00 Rev. Emil Hodnik, Waumandee,
- \$ 5.00 Mrs. Hannah Adamič, Canon City, Colorado.
- \$ 5.00 Mrs. Theresa Kodelia, Cleveland, Ohio.
- \$ 5.00 Mrs. Mary Ivančič, Cleveland,
- \$ 5.00 Mrs. Angela Stražar, Cleveland,
- \$ 5.00 AVE MARIA, Lemont, 111.
- \$ 4.00 Mrs. Mary Slogar, Butte, Montana.
- \$ 2.00 Mrs. Ursula Pozarelli, Cleveland, Ohio.
- \$ 2.00 Mrs. Jacob Brule, Duluth, Minn.
- \$ 2.00 Msgr. Jacob Dr. Ukmar, Trieste, Italija.

- \$ 2.00 Mrs. Frances Novak, Cleveland,
- \$ 2.00 Miss Lojzka Verbič, Willington, 111.

- \$ 2.00 Kamin Franc, Cleveland, Ohio.

Za vreče cementa č. g. Ivanu Obala, v pomoč pri gradnji cerkve v Afriki, ga. Ljudmila Hribar v Ramos Mejía, Argentina, 2.000 pesov. V isti namenu istemu misijonarju, ga. Ana Mehle iz San Justa v Argentini, 1.000 pesov. Za o. Jožeta Cukale S. J., ga. Maček, 1.000 pesov. Za o. Stanka Poderžaja S. J., dr. Fran Jaklič, U.S.A., 14.360 pesov; N. N., Luján, za Pavla Bernika SDB, 1.000.

DRUŽ. ZA ŠIRJENJE VERE IN DSD

Argentina (v pesih): Malavašič Marija, 100; Anica Loh, 30; Benjamin Tičar, 50; rojaki pri maši v Slomškovem domu na Misijonsko nedeljo, 3.393.20; družina Markež, 1.000; družina Aleša Avguščina, 1.000; družina Bidovec, 1.000; družina Hribar, 500; Pavla Petek, 240; družina Javoršek, 100.

(Sporočamo vsem udom DŠV v Argentini, da je letos udnina za Družbo 120 pesov!).

ZA MISIJONE

Franc Grbec, Slovenska vas v Argentini, 1.000; Ani Krajnik, San Justo, 500; N. N., La Plata, 1.000; N. N., Argentina, 8.000 pesov.

JABZ

Klemenčičevi iz Carapachaya „za Baragovo zadevo“, 500 pesov; N. N., Morón, v zahvalo za uslišanje, 200 pesov.

ZA BARAGOVO MISIJONIŠČE IN CERKEV MARIJE KRALJICE

Slovenska vas, Lanus: (v pesih): Družina Lampret-Strah, ob poroki, 2.000; N. N., 1.000; druž. Grbec Alojzij st., 3.000; Franc Grbec, 1.600; druž. Strah-Rauh, ob poroki, 5.000; N. N., 1.000; druž. Šmalc, 500; druž. Bolé, 1.000; ga. Goljevšček, 500; ga. Bratoš, 500; druž. Lovro Berčič, 200; č. s. Založnik, 100; č. s. N. N., 5.000; Druž. širca, Luján, 4.000.

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: Loubet 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska Slovenska tiskovna družba "Baraga", Pedernera 3253. S cerkvenim dovoljenjem.

Ovitek opremil arh. Vladimir Mazi.

NAROČNINA: V Argentini in sosednjih deželah: navadna 400, podporna 800, dosmrtna 4.000 pesov. V U.S.A. in Kanadi: 3 (6,40) dolarjev. V Italiji 1.600 (3.200, 20.00) lir. V Avstriji 60 (120, 800) šilingov. V Franciji 12 (24, 160) NF. V Angliji in Avstraliji 1 ¼ (2 ½, 16) funtov

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, Loubet 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

U.S.A.: Rev. Charles A. Wolbang C.M., St. Joseph's College, P.O. Box 351, Princeton, New Jersey, 08540 Mr. Rudi Knez, 679 St., Cleveland, Ohio 44110. — Mrs. John. Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741.

Kanada: Župnija Marije Pomagaj: 611 Manning Ave, Toronto 4. Ont. Za Ontario (razen Port Arthurja) in za Quebec: Rev. John Kopač C.M., 229 Brown's Line, Toronto 14, Ont. Za Montreal in okolico: Rev. Stanislav Boljka C.M., 405 Marie Anne East, MONTREAL, P. Q. Za Port Arthur (Ont.) in za vso ostalo srednjo in zapadno Kanado: Rev. Jože Mejač C.M., 95 Macdonald Ave, Winnipeg 2, Man.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.

Francija: Louis Klančar C.M., Rue de Sévres 95, Paris (VI).

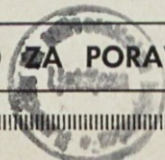
Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt. — Rev. Alojzij Luksar, Kamen 14, P. Kanzian i. J. Kärnten. — Rev. Miklavčič Anton, Spittal a/Drau, Kapellengasse 15, Kärnten.

„Baragovo misijonišče“ s Katoliškimi misijoni in Slovensko misijonsko zvezo vošči vsem misijonarjem in misijonarkam, misijonskim odsekom po svetu, dobrotnikom, poverjenikom in drugim sodelavcem, naročnikom in bralcem prav vesele božične praznike in blagoslovljeno novo leto!

IZ VSEBINE TE ŠTEVILKE

Koncil, misijonstvo in mi — Veliki osvajalec — Žrtev in sreča — Pantjasila — Čudo božje milosti v Indoneziji — V Vietnamu se svetli? — Početek in rast misijona v Južni Afriki — Dogodivščine misijonarja o. Čuka — Žalostni položaj žene v Ugandi — Po tridesetih letih v domovino — Naši misijonarji pišejo — Misijonsko zaledje — Praznovanje misijonske nedelje 1965 — Slovenski misijonar med primorskimi rojaki — Krst pri Savici, dramatisiran — Po misijonskem svetu — Misijonski darovi

LEPO SE PRIPOROČAMO ZA PORAVNAVO NAROČNINE!

Sliki na prvi strani:
Zgoraj vidimo doma-
činskega škofa ob po-
svečevanju novega ol-
tarja; spodaj pa misi-
jonski škof daje po-
ljub Kristusovega mi-
ru domačinskemu no-
vomašniku, ki ga je
posvetil.

Correr
Argentino
Suc. 34 (B)

TARIFA REDUCIDA

CONCESION 5612

Registro de la Prop. Int. N° 860.246
Domicilio legal. Cochabamba 1467,
Director responsable. Lenček Ladislav
Buenos Aires.

Slika na tej strani: Iz
misijona uršulink v
Bangkoku. Zgoraj sku-
pina gojenk zavoda
'Mater Dei'; spodaj
pa naša m. Frančiška
Novak OSU, s siamsko
orvoobhajanko, ki ji
je pomagala do te
sreče

